

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพการทำงานและการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพของแรงงานเด็กไทยในจังหวัดเชียงราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้แจกแก่แรงงานเด็กทุกคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ขนาดตัวอย่างของการศึกษานี้จำนวน 500 คน กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามทั้งหมด 453 คน คิดเป็นร้อยละ 90.60 ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2544 – กุมภาพันธ์ 2545 โดยกลุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้ คือ แรงงานเด็กไทยทุกคนที่อายุ ≤ 18 ปีและอยู่ในตำบลที่สุ่มเลือกซึ่งเป็นแรงงานเด็กที่เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หรืออพยพมาอยู่ในพื้นที่นานเกิน 6 เดือนทั้งหมด

ตารางที่ 4.1 จำนวนของแรงงานเด็กที่ตอบแบบสอบถามกระจายตาม อำเภอ, ตำบล และ หมู่บ้าน

อำเภอที่เก็บข้อมูล	ตำบลที่เก็บข้อมูล	จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด	จำนวนหมู่บ้านที่เก็บข้อมูล	จำนวนแรงงาน
เมือง	นางแล	14	13	48 คน
พญาเม็งราย	แม่เปา	17	8	60 คน
	ตาดควัน	8	6	13 คน
เชียงแสน	แม่เงิน	9	8	90 คน
	บ้านแซว	14	4	35 คน
	ป่าสัก	13	8	22 คน
เวียงป่าเป้า	บ้านโป่ง	7	6	54 คน
	เวียงกาหลง	15	15	89 คน
	แม่เจดีย์	12	6	49 คน
รวมทั้งหมด	9 ตำบล	109	74 หมู่บ้าน	453 คน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 6 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพครัวเรือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลสถานภาพการทำงาน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลภาวะสุขภาพ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ

ส่วนที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพของแรงงานเด็กตาม

ปัจจัยส่วนบุคคล สภาพครัวเรือน สถานภาพการทำงาน และภาวะสุขภาพ

ส่วนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1. ปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพครัวเรือน

แรงงานเด็กทั้งหมด 453 คน เพศชาย 287 คน (ร้อยละ 63.40) และ เพศหญิง 166 คน (ร้อยละ 36.60) มีสถานภาพสมรส โสด 401 คน (ร้อยละ 88.50) คู่ 48 คน (ร้อยละ 10.60) อายุเฉลี่ย 16.43 ปี อายุน้อยที่สุด 12 ปี อายุมากที่สุด 18 ปี (S.D.=1.51) ส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุด ระดับประถมศึกษา 222 คน และ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 192 คน (ร้อยละ 49.00, 42.40 ตามลำดับ) อาชีพเกษตรกรรม เป็นหลักของครอบครัว 228 คน (ร้อยละ 50.30) รองลงมาคือ รับจ้าง 190 คน (ร้อยละ 41.90) รายได้ของครอบครัวเฉลี่ย 3,288.55 บาท (S.D. =2,143.64) รายได้ครอบครัวต่ำสุด 500 บาท รายได้ครอบครัวสูงสุด 15,000 บาท สถานะการเงินพอกินพอใช้จำนวน 286 ครอบครัว (ร้อยละ 63.10) มีเพียง 3 ครอบครัว (ร้อยละ 0.70) เท่านั้นที่มีเงินเหลือเก็บ บิดามารดามีสถานภาพสมรสคู่ 374 คน (ร้อยละ 82.60) แรงงานเด็กส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับครอบครัว 384 คน (ร้อยละ 84.80)

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพครัวเรือน

ลักษณะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	
เพศ			
ชาย	287	63.40	
หญิง	166	36.60	
รวม	453	100.00	
อายุ			
น้อยกว่า 15 ปี	54	11.92	
15 – 18 ปี	399	88.08	
รวม	453	100.00	
Mean=16.43	Min =12	Max=18	SD=1.51
สถานภาพสมรสของเด็ก			
โสด	401	88.50	
คู่	48	10.60	
แยกกันอยู่	4	0.90	
รวม	453	100.00	

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพครัวเรือน (ต่อ)

ลักษณะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	
ระดับการศึกษาสูงสุด			
ไม่ได้เรียน	3	0.70	
ต่ำกว่าประถมศึกษา	17	3.80	
ประถมศึกษา	222	49.00	
มัธยมศึกษาตอนต้น	192	42.40	
มัธยมศึกษาตอนปลาย	16	3.50	
ปวช	3	0.70	
รวม	453	100.00	
อาชีพหลักของครอบครัว			
เกษตรกรรม	228	50.30	
รับจ้าง	190	41.90	
ค้าขาย	22	4.90	
ก่อสร้าง	7	1.50	
รับราชการ	3	0.70	
ขนส่ง	2	0.40	
ช่างยนต์	1	0.20	
รวม	453	100.00	
สถานภาพสมรสของบิดามารดา			
คู่	374	82.60	
แยกกันอยู่	28	6.20	
หม้าย/หย่า	51	11.30	
รวม	453	100.00	
จำนวนสมาชิกในครอบครัว			
1 – 4 คน	261	58.00	
5 คนขึ้นไป	189	42.00	
รวม	450	100.00	
Mean=4.67	Min =1	Max=21	SD=1.91

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพครัวเรือน (ต่อ)

ลักษณะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ		
ที่อยู่อาศัย				
อยู่กับครอบครัวตัวเอง	384	84.80		
อยู่กับญาติ	38	8.40		
อยู่กับนายจ้าง	19	4.20		
อยู่กับครอบครัวสามี	4	0.90		
เช่าอยู่กับเพื่อน	3	0.70		
เช่าอยู่คนเดียว	3	0.70		
วัด	2	0.40		
รวม	453	100.00		
จำนวนแรงงานเด็กในครัวเรือน				
1 คน	368	81.42		
2 คน	68	15.04		
3 คน ขึ้นไป	16	3.54		
รวม	452	100.00		
Mean=1.46	Min =1	Max=10	SD= 4.64	
รายได้ครอบครัว(บาท/เดือน)				
1 – 2,000 บาท	149	34.81		
2,001 – 4,000 บาท	172	40.19		
4,001 – 6,000 บาท	73	17.06		
6,001 บาท ขึ้นไป	34	7.94		
รวม	428	100.00		
Median = 3,000	Mean=3,288.55	Min =500	Max=15,000	S.D=2,143.64
ฐานะการเงินของครอบครัว				
มีหนี้สิน	164	36.20		
พอกินพอใช้	286	63.10		
มีเงินเหลือเก็บ	3	0.70		
รวม	453	100.00		

ส่วนที่ 2. ข้อมูลสถานภาพการทำงาน

แรงงานเด็กส่วนใหญ่ทำงานประเภทเกษตรกรรม จำนวน 209 คน (ร้อยละ 46.30) รองลงมาคือ รับจ้างทั่วไป 107 คน (ร้อยละ 23.70) อายุการทำงานเฉลี่ย 13.84 เดือน (SD = 13.02) ทำงานเฉลี่ยวันละ 8 ชั่วโมง 51 นาที (SD = 1.20) มีเวลาพักเฉลี่ย 1 ชั่วโมง 16 นาที (SD = 0.65) ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายวัน 284 คน (ร้อยละ 66.20) รายได้เฉลี่ย 1,919.49 บาท/เดือน (SD = 1,144.29) รายได้ต่ำสุดที่ได้รับคือ 200 บาท/เดือน รายได้สูงสุดที่ได้รับ 8,000 บาท/เดือน ซึ่งรายได้พอใช้เฉพาะตัว 213 คน (ร้อยละ 49.30) สำหรับเรื่องสวัสดิการในการทำงานส่วนใหญ่พบว่าไม่มีสวัสดิการให้ 211 คน (ร้อยละ 48.50) แรงงานเด็กมีความรู้สึกเฉยๆ ต่อการทำงาน 268 คน (ร้อยละ 60.10) อยากลาออกจากงานเพียง 7 คน (ร้อยละ 1.60) เท่านั้น วันหยุดประจำสัปดาห์ไม่แน่นอน 318 คน (ร้อยละ 71.00) ในวันหยุดนักขัตฤกษ์นั้นได้หยุดงานบางครั้ง 312 คน (ร้อยละ 69.49) และไม่ได้หยุดงานเลยถึง 77 คน (ร้อยละ 17.15)

สำหรับกิจกรรมที่ทำในเวลาว่าง คือ การดูโทรทัศน์และฟังเพลง 239 คน (ร้อยละ 52.90) รองลงมาคือ ทำงานบ้าน 214 คน (ร้อยละ 47.30) มีการศึกษาต่อและการฝึกอาชีพเพียง 74 คน (ร้อยละ 16.40) และส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อ 297 คน (ร้อยละ 64.60) สาขาที่ต้องการเรียนต่อ คือ ช่างไฟ, คอมพิวเตอร์, และสายสามัญ จำนวน 87, 59 และ 58 ตามลำดับ (ร้อยละ 19.20, 13.00 และ 12.80) ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กจำแนกตามสถานภาพการทำงาน

ลักษณะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	
ประเภทการทำงาน			
เกษตรกรรม	209	46.30	
รับจ้างทั่วไป	107	23.70	
ก่อสร้าง	36	8.00	
โรงงาน	32	7.10	
ค้าขาย	27	6.00	
ทำงานบ้าน	15	3.30	
ร้านอาหาร	5	1.10	
หัตถกรรม	4	0.90	
ขนส่ง	3	0.70	
เย็บผ้า	3	0.70	
ช่างทองคำ	2	0.40	
พี่เลี้ยงเด็ก	2	0.40	
คู่อ้อมรถ	2	0.40	
ช่างเสริมสวย	2	0.40	
บริการทางเพศ	1	0.20	
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	1	0.20	
รวม	453	100.00	
อายุการทำงาน			
1 – 12 เดือน	252	68.66	
13 – 24 เดือน	80	21.80	
25 เดือนขึ้นไป	35	9.54	
รวม	367	100.00	
Mean=13.84	Min =1	Max=96	SD=13.02
ทำงานนานวันละ			
3 – 8 ชั่วโมง	102	27.06	
9 ชั่วโมงขึ้นไป	275	72.94	
รวม	377	100.00	
Mean= 8 ชั่วโมง 51 นาที	Min =3	Max=19	SD=1.20

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กจำแนกตามสถานภาพการทำงาน (ต่อ)

ลักษณะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ		
ระยะเวลาพักในช่วงทำงาน				
น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	4	1.07		
1 ชั่วโมง	300	80.21		
มากกว่า 1 ชั่วโมง	70	18.72		
รวม	374	100.00		
Mean=1 ชั่วโมง 15 นาที	Min =30 นาที	Max= 4 ชั่วโมง	SD= 0.65	
ค่าตอบแทน				
รายวัน	284	66.20		
รายเดือน	81	18.90		
ไม่แน่นอน	27	6.30		
รายชิ้น	18	4.20		
ทุกสัปดาห์	1	0.20		
ทุก 15 วัน	2	0.50		
รายปี	16	3.70		
รวม	429	100.00		
รายได้ของแรงงานเด็ก				
1 – 1,000 บาท	130	36.62		
1,001 – 2,000 บาท	87	24.50		
2,001 – 3,000 บาท	110	30.99		
3,001 บาท ขึ้นไป	28	7.89		
รวม	355	100.00		
Median = 2,000	Mean=1919.49	Min =200	Max=8,000	SD=1144.29
ความพอใช้ของรายได้				
ไม่พอใช้	153	35.40		
พอใช้เฉพาะตัว	213	49.30		
พอใช้และเหลือให้ทางบ้าน	66	15.30		
รวม	432	100.00		

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กจำแนกตามสถานภาพการทำงาน (ต่อ)

ลักษณะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
สวัสดิการการทำงาน		
ไม่มี	211	48.60
อาหาร	106	24.50
ที่พักและอาหาร	28	6.40
ที่พักอาศัย	26	6.00
การรักษาพยาบาล	16	3.70
ที่พักและการรักษาพยาบาล	13	3.00
ที่พัก, อาหารและการรักษาพยาบาล	8	1.80
เสื้อผ้า	8	1.80
เสื้อผ้าและอาหาร	5	1.20
ที่พัก, เสื้อผ้า, รักษาพยาบาลและอาหาร	7	1.60
ที่พัก, เสื้อผ้าและอาหาร	2	0.40
เสื้อผ้า, อาหารและการรักษาพยาบาล	2	0.40
เสื้อผ้าและรักษาพยาบาล	2	0.40
อาหารและการรักษาพยาบาล	1	0.20
รวม	435	100.00
ความรู้สึกต่อที่ทำงาน		
มีความสุขดี	212	27.10
เฉย ๆ	268	60.10
เบื่อหน่าย	50	11.20
อยากลาออก	7	1.60
รวม	446	100.00

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กจำแนกตามสถานภาพการทำงาน (ต่อ)

ลักษณะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
วันหยุดประจำสัปดาห์		
เสาร์และอาทิตย์	59	13.20
เฉพาะวันเสาร์	8	1.80
เฉพาะวันอาทิตย์	34	7.60
ไม่แน่นอน	318	71.00
หยุดทุก 15 วัน	1	0.20
ทุกวันพระ	16	3.60
ศุกร์สุดท้ายของเดือน	1	0.20
ไม่มีวันหยุด	11	2.40
รวม	448	100.00
การหยุดงานในวันนักขัตฤกษ์		
ไม่ได้หยุดเลย	77	17.15
ได้หยุดงานบางครั้ง	312	69.49
ได้หยุดงานทุกครั้ง	60	13.36
รวม	449	100.00
กิจกรรมเวลาว่าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ดูโทรทัศน์/ฟังเพลง	239	52.90
ทำงานบ้าน	214	47.30
นอน	138	30.50
อ่านหนังสือ	79	17.50
หาของป่า	4	0.90
ออกกำลังกาย	3	0.70
ทำงานหารรายได้พิเศษ	3	0.70
เล่นดนตรี	3	0.70
ตกปลา	1	0.20
เล่นเกมส์	1	0.20

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กจำแนกตามสถานภาพการทำงาน (ต่อ)

ลักษณะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ความต้องการศึกษาต่อและฝึกอาชีพ		
ไม่ต้องการเรียนต่อ	156	34.44
ต้องการเรียนต่อ	297	65.56
☐ ช่างไฟ	87	19.20
☐ คอมพิวเตอร์	59	13.00
☐ สายสามัญ	58	12.80
☐ เย็บผ้า	28	6.20
☐ เสริมสวย	20	4.46
☐ ช่างยนต์	17	3.80
☐ ไม่ทราบ	17	3.80
☐ ช่างกล	3	0.70
☐ การเกษตร	2	0.40
☐ ภาษา	2	0.40
☐ ก่อสร้าง	2	0.40
☐ อิเล็กทรอนิกส์	1	0.20
☐ ทำอาหาร	1	0.20
รวม	453	100.00

ส่วนที่3. ข้อมูลภาวะสุขภาพ

ความครอบคลุมของบัตรสิทธิในการรักษาพยาบาลของแรงงานเด็กพบว่า มีบัตรสิทธิในการรักษา 435 คน (ร้อยละ 96.00) และไม่มีบัตรสิทธิ 18 คน (ร้อยละ 4.00) อัตราการใช้บัตรสิทธิในการรักษาพยาบาล ร้อยละ 95.63 แรงงานเด็กมีโรคประจำตัว 26 คน (ร้อยละ 5.80) โรคที่พบได้แก่ โรคหอบหืด, โรคกระเพาะอาหารอักเสบ, โรคโลหิตจาง, โรคภูมิแพ้, โรคคroup, ลมชัก และไซนัสอักเสบ

ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมาพบว่า แรงงานเด็กเจ็บป่วยด้วย หวัด ,ไข้ และปวดศีรษะ จำนวน 260, 169 และ149 คนตามลำดับ (ร้อยละ 57.40, 37.30 และ32.90) ส่วนภาวะสุขภาพจิต พบ มีความสุขถึงมีความสุขมาก 242 คน (ร้อยละ 53.50) มีเรื่องไม่สบายใจ 48 คน (ร้อยละ10.60) และมี 1 คน (ร้อยละ 0.20) ที่รู้สึกไม่สบายใจจนคิดอยากฆ่าตัวตาย เมื่อมีปัญหาไม่สบายใจแรงงานเด็กมีการแก้ปัญหาโดยปรึกษาเพื่อน จำนวน 222 คน (ร้อยละ 49.00) นอกจากนี้ยังพบว่ามีความเครียดจำนวน 80 คน (ร้อยละ 17.70)ที่จะอยู่ตามลำพังไม่พูดคุยกับใครๆ เมื่อมีปัญหาซึ่งแสดงภาวะซึมเศร้า เมื่อเริ่มมีอาการเจ็บป่วยส่วนใหญ่จะซื้อยามารับประทานเอง 249 คน (ร้อยละ 55.00) แหล่งบริการด้านสุขภาพที่ส่วนใหญ่เลือกใช้ คือ สถานีอนามัย 353 คน (ร้อยละ 77.90) รองลงมา คือ โรงพยาบาลของรัฐ 161 คน (ร้อยละ 35.50) เหตุผลที่เลือกใช้ คือ ระยะทางใกล้/เดินทางสะดวก 315 คน (ร้อยละ 69.50) ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กจำแนกตามภาวะสุขภาพ

ลักษณะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
บัตรสิทธิในการรักษาพยาบาล		
บัตรทอง 30 บาท	300	66.20
บัตรสุขภาพ	63	13.90
บัตรสวัสดิการผู้มีรายได้น้อย	55	12.20
บัตรประกันสังคม	10	2.30
บัตรเด็ก0 – 12 ปี	4	0.90
บัตรผู้พิการ	1	0.20
บัตร อสม.	1	0.20
ประกันชีวิต	1	0.20
ไม่มีบัตรสิทธิในการรักษา	18	4.00
รวม	453	100.00
การใช้สิทธิบัตรในการรักษา		
ไม่ใช้สิทธิบัตร	19	4.37
ใช้สิทธิบัตร	416	95.63
รวม	435	100.00

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กจำแนกตามภาวะสุขภาพ (ต่อ)

	ลักษณะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ประวัติการเจ็บป่วย			
	ไม่มีโรคประจำตัว	422	94.20
	มีโรคประจำตัว	26	5.80
	☐ โรคกระเพาะอาหาร	7	1.60
	☐ โรคหอบหืด	6	1.30
	☐ โรคโลหิตจาง	1	0.20
	☐ โรคภูมิแพ้	3	0.70
	☐ ลมชัก	2	0.40
	☐ โรคคอพอก	1	0.20
	☐ โรคไตอักเสบ	1	0.20
	☐ ไม่ระบุ	5	1.20
	รวม	448	100.00
อาการเจ็บป่วยในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n= 453)	หวัด	260	57.40
	ไข้	169	37.30
	ปวดหัว	149	32.90
	ปวดเมื่อยตามตัว	109	24.10
	ปวดหลัง	41	9.10
	กระเพาะอาหาร	4	0.90
	หอบหืด	3	0.70
	โรคผิวหนัง	2	0.40
	โรคปอดบวม	1	0.20
	โรคอุจจาระร่วง	1	0.20
	ปวดตา	1	0.20
	ปวดเข่า	1	0.20
	ปวดท้อง	1	0.20

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กจำแนกตามภาวะสุขภาพ (ต่อ)

	ลักษณะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
สภาวะสุขภาพจิตในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา			
	มีความสุขมาก	27	6.00
	มีความสุข	215	47.50
	เฉย ๆ	162	35.80
	รู้สึกไม่สบายใจ	37	8.20
	รู้สึกไม่สบายใจมาก	11	2.40
	ไม่สบายใจคิดอยากฆ่าตัวตาย	1	0.20
	รวม	453	100.00
การแก้ปัญหาเมื่อรู้สึกไม่สบายใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n= 453)	ปรึกษาเพื่อน	222	49.00
	ปรึกษาผู้ใหญ่ที่สนิท	199	43.90
	ไปออกกำลังกาย	122	26.90
	อยู่ตามลำพังไม่พูดคุยกับใคร	80	17.70
	ดื่มสุรา	41	9.10
	เที่ยวสถานเริงรมย์	19	4.20
	ดูโทรทัศน์/ฟังเพลง	8	1.80
	ใช้สารเสพติด	6	1.30
	อ่านหนังสือ	1	0.20
	ปรึกษาคู่สมรส	1	0.20
	หางานทำ	1	0.20
	เล่นดนตรี	1	0.20
	เขียนระบายความรู้สึกในสมุดบันทึก	1	0.20
	ตะโกนออกมาดัง ๆ	1	0.20

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กจำแนกตามภาวะสุขภาพ (ต่อ)

	ลักษณะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
การแก้ไขปัญหาเมื่อเริ่มเจ็บป่วย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n= 453)	ซื้อยามารับประทานเอง	249	55.00
	ไปรักษาที่สถานบริการของรัฐ	148	32.70
	ปล่อยให้หายเอง ไม่ทำอะไรเลย	26	5.70
	ไปรักษาที่สถานบริการเอกชน	25	5.50
	ไปขอยาจากนายจ้าง	3	0.70
	ปรึกษาบิดามารดา	2	0.40
แหล่งบริการด้านสุขภาพที่เลือกใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n= 453)	สถานีอนามัย	353	77.90
	โรงพยาบาลของรัฐ	161	35.50
	ร้านขายยา	160	35.30
	คลินิกแพทย์/สถานพยาบาล	137	30.20
	ร้านขายยามีैयाขายด้วย	86	19.00
	ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน	61	13.50
	โรงพยาบาลเอกชน	18	4.00
	หมอชาวบ้าน	12	2.60
เหตุผลในการเลือกสถานบริการด้านสุขภาพ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n= 453)	ระยะทางใกล้/เดินทางสะดวก	315	69.50
	เป็นสถานบริการที่ใช้บัตรสิทธิได้	214	47.20
	ค่าใช้จ่ายในการรักษาไม่แพง	131	28.90
	บริการเป็นกันเอง	101	22.30
	เชื่อถือในสถานบริการ	64	14.10
	เชื่อถือในตัวเจ้าหน้าที่	39	8.60
	ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก	1	0.20
	รักษาประจำ	1	0.20

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กจำแนกตามภาวะสุขภาพ (ต่อ)

	ลักษณะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
แหล่งข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n= 453)	โทรทัศน์	336	74.20
	วิทยุ	229	50.60
	อสม.	210	46.40
	หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	150	33.10
	เพื่อนบ้าน	123	27.20
	หนังสือพิมพ์	105	23.20
	จนท.สาธารณสุข	69	15.20
	ผู้ใหญ่บ้าน	1	0.20
	โรงเรียน	1	0.20
	องค์การบริหารส่วนตำบล	1	0.20

ส่วนที่ 4 การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ

4.1 การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร, การเดินทาง, ระยะเวลา, คุณภาพบริการ และค่าใช้จ่าย

ผลการศึกษา พบว่า แรงงานเด็กไทยในจังหวัดเชียงรายมีการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ แต่ละด้าน พบว่าแรงงานเด็กเข้าถึงบริการสุขภาพมากที่สุดในด้านการเดินทาง(3.71) และเข้าถึงบริการสุขภาพน้อยที่สุดในด้านระยะเวลา (3.27) หากพิจารณาการเข้าถึงบริการสุขภาพเป็นรายด้านในแต่ละข้อ พบว่า

การเข้าถึงบริการด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร แรงงานเด็กเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลางถึงค่อนข้างไปทางมาก(3.66) โดยแรงงานเด็กส่วนใหญ่เข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารในเรื่อง 1) การใช้บริการเมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วน เช่น อุบัติเหตุ คลอดบุตร สามารถเข้ารับบริการได้ตลอด 24 ชั่วโมง 2) การรับบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคได้ที่สถานีกนวภัย 3) การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับยา อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด (ร้อยละ 73.95, 70.42 และ 58.94 ตามลำดับ) และแรงงานเด็กเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารในเรื่องเกี่ยวกับ 1) กิจกรรมที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนให้บริการ 2) การดูแลสุขภาพของตนเองจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข 3) ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการเข้ารับรักษาในสถานบริการด้านสุขภาพ อยู่ในระบับน้อยถึงน้อยที่สุด (ร้อยละ 21.19, 15.05 และ 12.59 ตามลำดับ) ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของแรงงานเด็กตามระดับการเข้าถึงบริการสุขภาพในด้าน
การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จำแนกตามรายชื่อ

การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	ระดับการเข้าถึงบริการ					คะแนนเฉลี่ย (จำนวนคน)
	1	2	3	4	5	
1. ท่านมีความจำเป็นเร่งด่วน เช่น อุบัติเหตุ คลอดบุตร สามารถเข้ารับบริการได้ตลอด 24 ชั่วโมง	1.32	3.75	20.97	31.57	42.38	4.10 (453)
2. ท่านสามารถไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรค ได้ที่สถานีนามัย	1.50	4.86	23.18	35.54	34.88	3.97 (453)
3. เจ้าหน้าที่อธิบายเรื่องยาที่ใช้แก่ท่าน	1.77	10.60	8.70	32.45	26.49	3.71 (453)
4. ท่านเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บัตรสิทธิในการรักษา	1.32	9.05	34.88	33.77	20.97	3.64 (453)
5. ท่านได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยจาก หนังสือ วิทยุ และโทรทัศน์ เป็นประจำ	3.09	13.47	30.68	32.23	20.31	3.63 (453)
6. ท่านทราบขั้นตอนการเข้ารับรักษา ในสถานบริการเป็นอย่างดี	1.99	10.60	39.70	35.76	2.58	3.46 (453)
7. เจ้าหน้าที่แนะนำเกี่ยวกับการดูแลตนเองแก่ท่าน	3.10	11.95	35.84	33.19	15.93	3.47 (452)
8. ท่านสามารถไปรับการทำแผลได้ที่ ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน	6.18	15.01	29.80	29.14	19.87	3.42 (453)
รวมด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร						3.66 (451)

การเข้าถึงบริการด้านการเดินทาง แรงงานเด็กส่วนใหญ่เข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางในระดับปานกลางถึงค่อนข้างไปทางมาก(3.71) โดยแรงงานเด็กเข้าถึงบริการด้านการเดินทางในเรื่อง 1) สถานบริการตั้งอยู่ในแหล่งที่สะดวกต่อการเข้ารับบริการ 2) เส้นทางคมนาคมสะดวก, รวดเร็ว อยู่ในระดับมากที่สุด(ร้อยละ 76.82 และ 63.36 ตามลำดับ) และแรงงานเด็กเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางเกี่ยวกับ 1) การเดินทางเข้ารับบริการด้วยความสะดวก 2) การเดินทางเข้าไปใช้บริการสะดวกตลอด 24 ชั่วโมง อยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด (ร้อยละ 24.50 และ 20.53) ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของแรงงานเด็กตามระดับการเข้าถึงบริการสุขภาพในด้าน
การเดินทางจำแนกตามรายชื่อ

การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทาง	ระดับการเข้าถึงบริการ					คะแนนเฉลี่ย (จำนวนคน)
	1	2	3	4	5	
1. สถานบริการตั้งอยู่ในแหล่งที่สะดวก ต่อการเข้ารับบริการ	0.44	3.31	19.43	40.62	36.20	4.09 (453)
2. เส้นทางคมนาคมสะดวก, รวดเร็ว	0.88	7.51	28.26	31.13	32.23	3.86 (453)
3. สถานบริการตั้งอยู่ใกล้ ๆ บ้านท่าน	3.09	11.48	28.04	33.55	23.84	3.64 (453)
4. ท่านสามารถเดินทางเข้าไปใช้บริการสะดวก ตลอด 24 ชั่วโมง	5.74	14.79	25.83	29.14	24.50	3.52 (453)
5. ท่านเดินทางเข้ารับบริการด้วยความสะดวก	5.96	18.54	26.05	24.28	25.17	3.44 (453)
รวมด้านการเดินทาง						3.71 (453)

การเข้าถึงบริการด้านระยะเวลา แรงงานเด็กส่วนใหญ่เข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาในระดับปานกลาง(3.27) โดยแรงงานเด็กเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาในเรื่อง 1) ความสามารถที่แรงงานเด็กเข้าใช้บริการสุขภาพได้ตลอด 24 ชั่วโมง 2) กำหนดเวลาที่เปิดบริการของสถานบริการของรัฐเหมาะสม อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด (ร้อยละ 52.76 และ 51.66 ตามลำดับ) และ แรงงานเด็กเข้าถึงบริการเกี่ยวกับ 1) การรอรับบริการแต่ละครั้งใช้เวลาน้อยกว่า 1 ชั่วโมง 2) การเดินทางไปสถานบริการแต่ละครั้งใช้เวลาน้อยกว่า 30 นาที อยู่ในระบับน้อยถึงน้อยที่สุด (ร้อยละ 33.33 และ 35.32 ตามลำดับ) ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของแรงงานเด็กตามระดับการเข้าถึงบริการสุขภาพในด้านระยะเวลาจำแนกตามรายชื่อ

การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลา	ระดับการเข้าถึงบริการ					คะแนนเฉลี่ย (จำนวนคน)
	1	2	3	4	5	
1. ท่านสามารถเข้าใช้บริการสุขภาพได้ตลอด 24 ชั่วโมง	5.52	13.02	28.70	28.70	24.06	3.53 (453)
2. กำหนดเวลาเปิดบริการของสถานบริการของรัฐมีความเหมาะสม (เปิดบริการ จันทร์ – ศุกร์ เวลา 8.00–16.00น., หยุด เสาร์ – อาทิตย์)	6.65	12.64	29.05	25.50	26.16	3.52 (451)
3. บริการที่ได้รับคุ้มค่างกับเวลาที่ท่านเสียไป	4.20	10.84	36.28	29.87	18.81	3.48 (452)
4. การเดินทางไปสถานบริการแต่ละครั้งใช้เวลาน้อยกว่า 30 นาที	12.36	22.96	35.32	17.44	11.92	2.94 (453)
5. การรอรับบริการแต่ละครั้งใช้เวลาน้อยกว่า 1 ชั่วโมง	12.14	21.19	39.96	18.32	8.39	2.90 (453)
รวมด้านระยะเวลา						3.27 (450)

การเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการ แรงงานเด็กเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการในระดับปานกลางถึงค่อนข้างไปทางมาก(3.66) โดยแรงงานเด็กส่วนใหญ่เข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการในเรื่อง 1) การได้รับยาที่มีคุณภาพดีเหมือนคนอื่น 2) แรงงานเด็กมีความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในการใช้บริการสุขภาพ 3) การบริการที่แรงงานเด็กได้รับเท่าเทียมกับคนอื่น อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด (ร้อยละ 66.00, 60.93 และ 58.72 ตามลำดับ) และแรงงานเด็กเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการในเรื่อง 1) ขั้นตอนการรับบริการไม่ยุ่งยากสับสน 2) เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่แรงงานเด็กอย่างรวดเร็วทันใจ 3) คนที่ใช้สิทธิบัตรได้รับบริการเท่าเทียมกับคนที่จ่ายเงินเอง อยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด (ร้อยละ 30.25, 20.75 และ 17.66 ตามลำดับ) ดังตารางที่ 4.8

การเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่าย แรงงานเด็กส่วนใหญ่เข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายในระดับปานกลาง(3.41) โดยแรงงานเด็กเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายในเรื่อง 1) การใช้บัตรสิทธิในการรักษาพยาบาลมีความคุ้มค่ากับเงินที่จ่าย2) การบริการที่ได้รับมีความคุ้มค่ากับเงินที่จ่าย อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด (ร้อยละ 61.06 และ 52.33 ตามลำดับ) และ แรงงานเด็กเข้าถึงบริการเกี่ยวกับ 1) ท่านไม่เดือดร้อนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล อยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด (ร้อยละ 45.79)

ตารางที่ 4.9 ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยของแรงงานเด็กตามระดับการเข้าถึงบริการสุขภาพ

ในด้านค่าใช้จ่ายจำแนกตามรายชื่อ

การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่าย	ระดับความเข้าถึงบริการ					คะแนนเฉลี่ย (จำนวนคน)
	1	2	3	4	5	
1. การใช้บัตรสิทธิในการรักษาพยาบาล มีความคุ้มค่ากับเงินที่จ่าย	1.33	8.41	29.20	33.63	27.43	3.77 (451)
2. การบริการที่ได้รับมีความคุ้มค่ากับเงินที่จ่าย	2.22	9.76	35.70	30.82	21.51	3.60 (452)
3. ค่ารักษาพยาบาลราคาถูก	4.65	9.73	33.85	32.08	19.69	3.52 (452)
4. ท่านไม่เดือดร้อนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล	13.05	32.74	32.08	13.05	9.07	2.72 (452)
รวมด้านค่าใช้จ่าย						3.41 (451)

ตารางที่ 4.10 สรุปคะแนนเฉลี่ยของแรงงานเด็กตามระดับความเข้าถึงบริการสุขภาพรายด้าน

การเข้าถึงบริการสุขภาพ	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	451	3.66	0.62
การเดินทาง	453	3.71	0.68
ระยะเวลา	450	3.27	0.57
คุณภาพบริการ	453	3.55	0.62
ค่าใช้จ่าย	451	3.41	0.67

4.2 การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพด้านชนิดของบริการ

4.2.1 การส่งเสริมสุขภาพ

การฝากครรภ์ แรงงานเด็กเพศหญิงอายุ 15-18 ปีจำนวน 145 คนมีผู้เคยใช้บริการฝากครรภ์จำนวน 40 ราย (ร้อยละ 27.59) ส่วนใหญ่เลือกใช้บริการฝากครรภ์ที่ สถานีอนามัย 28 ราย (ร้อยละ 70.00)

การคุมกำเนิด แรงงานเด็กทั้งหมด 451 คน มีผู้เคยใช้บริการคุมกำเนิด 54 ราย (ร้อยละ 11.97) ส่วนใหญ่เลือกใช้บริการคุมกำเนิดที่ สถานีอนามัย 27 ราย (ร้อยละ 50.00)

การตรวจสุขภาพประจำปี แรงงานเด็กทั้งหมด 451 คน เคยใช้บริการตรวจสุขภาพประจำปี 142 ราย (ร้อยละ 58.45) ส่วนใหญ่เลือกใช้บริการที่ สถานีอนามัย 83 ราย (ร้อยละ 58.45)

การตรวจสุขภาพช่องปาก แรงงานเด็กทั้งหมด 451 คน เคยใช้บริการตรวจสุขภาพช่องปาก 172 ราย (ร้อยละ 38.40) ส่วนใหญ่เลือกใช้บริการที่ สถานีอนามัย 86 ราย (ร้อยละ 50.00)
ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ร้อยละของแรงงานเด็กตามการใช้บริการสุขภาพด้านการส่งเสริมสุขภาพ

ชนิดของบริการสุขภาพ		จำนวน	ร้อยละ
1. การฝากครรภ์			
(n = 145)	ไม่เคยไปใช้บริการ	105	72.41
	เคยไปใช้บริการ	40	27.59
แหล่งที่ไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 40)	สถานีอนามัย	28	70.00
	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดเชียงราย	12	30.00
	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดใกล้เคียง	3	7.50
	คลินิกแพทย์/สถานพยาบาล	2	5.00
	ร.พ.เอกชน	1	2.50

ตารางที่ 4.11 ร้อยละของแรงงานเด็กตามการใช้บริการสุขภาพด้านการส่งเสริมสุขภาพ (ต่อ)

	ชนิดของบริการสุขภาพ	จำนวน	ร้อยละ
2. การคุมกำเนิด			
(n = 451)	ไม่เคยไปใช้บริการ	397	88.03
	เคยไปใช้บริการ	54	11.97
แหล่งที่ไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 54)	สถานอนามัย	27	50.00
	คลินิกแพทย์/สถานพยาบาล	13	24.05
	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดเชียงราย	11	20.35
	ร้านขายยา	9	16.60
	กองทุนยา/ศสมช	4	7.40
	ร้านขายของที่มียาขาย	1	1.85
	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดใกล้เคียง	1	1.85
	หน่วยแพทย์เคลื่อนที่	1	1.85
3. การตรวจสุขภาพประจำปี			
(n = 451)	ไม่เคยไปใช้บริการ	309	68.51
	เคยไปใช้บริการ	142	31.49
แหล่งที่ไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 142)	สถานอนามัย	83	58.45
	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดเชียงราย	41	28.87
	คลินิกแพทย์/สถานพยาบาล	15	10.56
	ร.พ.เอกชน	7	4.93
	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดใกล้เคียง	7	4.93
	หน่วยแพทย์เคลื่อนที่	3	2.11

ตารางที่ 4.11 ร้อยละของแรงงานเด็กตามการใช้บริการสุขภาพด้านการส่งเสริมสุขภาพ (ต่อ)

ชนิดของบริการสุขภาพ		จำนวน	ร้อยละ
4. การตรวจสุขภาพช่องปาก			
(n = 451)	ไม่เคยไปใช้บริการ	279	61.86
	เคยไปใช้บริการ	172	38.4
แหล่งที่ไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 172)	สถานีอนามัย	86	50.00
	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดเชียงราย	49	28.49
	คลินิกแพทย์/สถานพยาบาล	21	12.21
	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดใกล้เคียง	19	11.05
	หน่วยแพทย์เคลื่อนที่	9	5.23
	ร.พ.เอกชน	4	4.07

4.2.2 ความรู้การส่งเสริมสุขภาพ

ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพช่องปาก แรงงานเด็กทั้งหมด 444 คน มีผู้ได้รับความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพช่องปาก 314 ราย (ร้อยละ 58.60) ส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากโทรทัศน์และเจ้าหน้าที่จากสถานบริการของรัฐ 189, 61 ราย (ร้อยละ 60.19 และ 19.43 ตามลำดับ)

ความรู้เรื่องการกินอาหารที่เหมาะสม แรงงานเด็กทั้งหมด 443 คน มีผู้ได้รับความรู้เรื่องการกินอาหารที่เหมาะสม 360 ราย (ร้อยละ 81.26) ส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากโทรทัศน์และ อสม. 226, 58 ราย (ร้อยละ 62.78 และ 16.11 ตามลำดับ)

ความรู้เรื่องการออกกำลังกายที่เหมาะสม แรงงานเด็กทั้งหมด 443 คน มีผู้ได้รับความรู้เรื่องการออกกำลังกายที่เหมาะสม 343 ราย (ร้อยละ 77.43) ส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากโทรทัศน์และ วิทยุ 253, 56 ราย (ร้อยละ 73.76 และ 16.33 ตามลำดับ)

ความรู้เรื่องการคลายเครียด แรงงานเด็กทั้งหมด 445 คน มีผู้ได้รับความรู้เรื่องการคลายเครียด 300 ราย (ร้อยละ 67.42) ส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากโทรทัศน์ และวิทยุ 184, 67 ราย (ร้อยละ 61.33 และ 22.33 ตามลำดับ)

ความรู้เรื่องการการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน แรงงานเด็กทั้งหมด 444 คน มีผู้ได้รับความรู้เรื่องการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน 330 ราย (ร้อยละ 74.32) ส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากโทรทัศน์ 217 ราย (ร้อยละ 65.76)

ความรู้เรื่องการป้องกันยาเสพติด แรงงานเด็กทั้งหมด 443 คน มีผู้ได้รับความรู้เรื่องการป้องกันยาเสพติด 415 ราย (ร้อยละ 93.68) ส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากโทรทัศน์และวิทยุ 310, 107 ราย (ร้อยละ 74.70 และ 25.78 ตามลำดับ)

ความรู้เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย แรงงานเด็กทั้งหมด 444 คน มีผู้ได้รับความรู้เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย 383 ราย (ร้อยละ 86.26) ส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากโทรทัศน์และ อสม. 264, 93 ราย (ร้อยละ 68.93 และ 24.28 ตามลำดับ) ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ร้อยละของแรงงานเด็กตามการใช้บริการสุขภาพด้านความรู้การส่งเสริมสุขภาพ

ชนิดของบริการสุขภาพ		จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพช่องปาก			
(n = 444)	ไม่เคยได้รับความรู้	130	41.40
	เคยได้รับความรู้	314	58.60
แหล่งที่ไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 314)	โทรทัศน์	189	60.19
	จนท.จากสถานบริการของรัฐ	61	19.43
	อสม.	51	16.24
	วิทยุ	42	13.38
	นิตยสาร	20	6.37
	หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	11	3.50
	หนังสือพิมพ์	11	3.50
	เพื่อนบ้าน	9	2.87
2. ความรู้เรื่องการกินอาหารที่เหมาะสม			
(n = 443)	ไม่เคยได้รับความรู้	83	18.74
	เคยได้รับความรู้	360	81.26
แหล่งที่ไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 360)	โทรทัศน์	226	62.78
	อสม.	58	16.11
	วิทยุ	55	15.28
	จนท.จากสถานบริการของรัฐ	51	14.17
	นิตยสาร	33	9.17
	หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	25	7.96
	หนังสือพิมพ์	17	4.72
	เพื่อนบ้าน	14	4.46

ตารางที่ 4.12 ร้อยละของแรงงานเด็กตามการใช้บริการสุขภาพด้านความรู้การส่งเสริมสุขภาพ (ต่อ)

ชนิดของบริการสุขภาพ		จำนวน	ร้อยละ
3. ความรู้เรื่องการออกกำลังกายที่เหมาะสม			
(n = 443)	ไม่เคยได้รับความรู้	100	22.57
	เคยได้รับความรู้	343	77.43
แหล่งที่ไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 343)	โทรทัศน์	253	73.76
	วิทยุ	56	16.33
	นิตยสาร	45	13.12
	จนท.จากสถานบริการของรัฐ	25	7.29
	เพื่อนบ้าน	24	6.99
	อสม.	18	5.25
	หนังสือพิมพ์	15	4.37
	หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	6	1.75
4. ความรู้เรื่องคลายเครียด			
(n = 445)	ไม่เคยได้รับความรู้	145	32.58
	เคยได้รับความรู้	300	67.42
แหล่งที่ไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 300)	โทรทัศน์	184	61.33
	วิทยุ	67	22.33
	นิตยสาร	49	16.33
	เพื่อนบ้าน	25	8.33
	จนท. จากสถานบริการของรัฐ	24	8.00
	หนังสือพิมพ์	15	5.00
	อสม.	13	4.33
	หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	6	2.00

ตารางที่ 4.12 ร้อยละของแรงงานเด็กตามการใช้บริการสุขภาพด้านความรู้การส่งเสริมสุขภาพ (ต่อ)

ชนิดของบริการสุขภาพ		จำนวน	ร้อยละ
5. ความรู้เรื่องการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน			
(n = 444)	ไม่เคยได้รับความรู้	114	25.68
	เคยได้รับความรู้	330	74.32
แหล่งที่ใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 330)	โทรทัศน์	217	65.76
	จนท.จากสถานบริการของรัฐ	74	22.42
	วิทยุ	57	7.27
	หนังสือพิมพ์	39	1.82
	นิตยสาร	24	7.27
	หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	15	4.00
	อสม.	5	4.55
	เพื่อนบ้าน	5	0.61
6. ความรู้เรื่องการป้องกันยาเสพติด			
(n = 443)	ไม่เคยได้รับความรู้	28	6.32
	เคยได้รับความรู้	415	93.68
แหล่งที่ใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 415)	โทรทัศน์	310	74.70
	วิทยุ	107	25.78
	หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	62	14.94
	อสม.	59	14.22
	จนท.จากสถานบริการของรัฐ	51	12.29
	หนังสือพิมพ์	49	11.81
	นิตยสาร	35	8.43
	เพื่อนบ้าน	21	5.06
	อบต.	2	0.48

ตารางที่ 4.12 ร้อยละของแรงงานเด็กตามการใช้บริการสุขภาพด้านความรู้การส่งเสริมสุขภาพ (ต่อ)

ชนิดของบริการสุขภาพ		จำนวน	ร้อยละ
7. ความรู้เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย			
(n = 444)	ไม่เคยได้รับความรู้	61	13.74
	เคยได้รับความรู้	383	86.26
แหล่งที่ไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 383)	โทรทัศน์	264	68.93
	อสม.	93	24.28
	จนท.จากสถานบริการของรัฐ	83	21.67
	วิทยุ	67	17.49
	นิตยสาร	57	14.88
	หนังสือพิมพ์	32	8.36
	หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	18	4.70
	เพื่อนบ้าน	17	4.44

4.2.3 การรักษาพยาบาล

การคลอดบุตร แรงงานเด็กมีประสบการณ์ตั้งครรภ์ 40 ราย มีผู้เคยไปใช้บริการคลอดบุตร 38 ราย ส่วนใหญ่ใช้บริการคลอดบุตรที่ โรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดเชียงใหม่ 25 ราย (ร้อยละ 65.79)

การรักษาสุขภาพช่องปาก แรงงานเด็กทั้งหมด 444 คน มีผู้เคยใช้บริการรักษาสุขภาพช่องปาก 210 ราย (ร้อยละ 47.30) ส่วนใหญ่เลือกใช้บริการรักษาที่ โรงพยาบาลของรัฐ และสถานอนามัย 90, 79 ราย (ร้อยละ 42.86 และ 37.62 ตามลำดับ)

การรักษาเมื่อเจ็บป่วยเล็กน้อย แรงงานเด็กทั้งหมด 444 คน มีผู้เคยใช้บริการรักษาเมื่อเจ็บป่วยเล็กน้อย 390 ราย (ร้อยละ 87.84) ส่วนใหญ่เลือกใช้บริการรักษาที่ สถานอนามัย 269 ราย (ร้อยละ 68.97)

การรักษาเมื่อเจ็บป่วยที่ต้องนอนพักรักษาตัว แรงงานเด็กทั้งหมด 442 คน มีผู้เคยใช้บริการรักษาเมื่อเจ็บป่วยที่ต้องนอนพักรักษาตัว 264 ราย (ร้อยละ 59.73) ส่วนใหญ่เลือกใช้บริการรักษาที่ โรงพยาบาลของรัฐ 203 ราย (ร้อยละ 76.89)

การรักษาเมื่อเจ็บป่วยเรื้อรัง แรงงานเด็กทั้งหมด 446 คน มีผู้เคยใช้บริการรักษาเมื่อเจ็บป่วยเรื้อรัง 141 ราย (ร้อยละ 31.61) ส่วนใหญ่เลือกใช้บริการรักษาที่ โรงพยาบาลของรัฐ 112 ราย (ร้อยละ 79.43) ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ร้อยละของแรงงานเด็กตามการใช้บริการสุขภาพด้านการรักษาพยาบาล

ชนิดของบริการสุขภาพ		จำนวน	ร้อยละ
1. การคลอดบุตร			
(n = 40)	ไม่เคยไปใช้บริการ	2	5.00
	เคยไปใช้บริการ	38	95.00
แหล่งที่ไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 38)	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดเชียงราย	25	65.79
	สถานีนามัย	8	21.05
	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดใกล้เคียง	6	15.79
	ร.พ.เอกชน	1	2.63
2. การรักษาสุขภาพช่องปาก เช่น อุดฟัน ถอนฟัน			
(n = 444)	ไม่เคยไปใช้บริการ	234	52.70
	เคยไปใช้บริการ	210	47.30
แหล่งที่ไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 210)	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดเชียงราย	90	42.86
	สถานีนามัย	79	37.62
	คลินิกแพทย์/สถานพยาบาล	26	12.38
	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดใกล้เคียง	20	9.52
	ร.พ.เอกชน	7	3.33
	หน่วยแพทย์เคลื่อนที่	6	2.86

ตารางที่ 4.13 ร้อยละของแรงงานเด็กตามการใช้บริการสุขภาพด้านการรักษาพยาบาล (ต่อ)

ชนิดของบริการสุขภาพ		จำนวน	ร้อยละ
3. การรักษาเมื่อเจ็บป่วยเล็กน้อย			
(n = 444)	ไม่เคยไปใช้บริการ	54	12.16
	เคยไปใช้บริการ	390	87.84
แหล่งที่ไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 390)	สถานีอนามัย	269	68.97
	ร้านขายยา	48	12.31
	กองทุนยา/ศสมช	36	9.23
	คลินิกแพทย์/สถานพยาบาล	36	9.23
	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดเชียงราย	23	6.67
	ร้านขายของที่มียาขาย	20	5.13
	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดใกล้เคียง	8	2.05
	หมอชาวบ้าน	6	1.54
	ร.พ.เอกชน	3	0.77
4. การรักษาเมื่อเจ็บป่วยที่ต้องนอนพักรักษาตัว			
(n = 442)	ไม่เคยไปใช้บริการ	178	40.27
	เคยไปใช้บริการ	264	59.73
แหล่งที่ไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 264)	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดเชียงราย	203	76.89
	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดใกล้เคียง	47	17.8
	ร.พ.เอกชน	13	4.92
	สถานีอนามัย	8	3.03
	คลินิกแพทย์/สถานพยาบาล	6	2.27
	หมอชาวบ้าน	4	1.52
	กองทุนยา/ศสมช	1	0.38
	ร้านขายยา	1	0.38
	หน่วยแพทย์เคลื่อนที่	1	0.38

ตารางที่ 4.13 ร้อยละของแรงงานเด็กตามการใช้บริการสุขภาพด้านการรักษาพยาบาล (ต่อ)

ชนิดของบริการสุขภาพ		จำนวน	ร้อยละ
4. การรักษาเมื่อเจ็บป่วยเรื้อรัง			
(n = 446)	ไม่เคยไปใช้บริการ	305	68.39
	เคยไปใช้บริการ	141	31.61
แหล่งที่ไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 141)	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดเชียงใหม่	112	79.43
	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดใกล้เคียง	17	12.06
	ร.พ.เอกชน	14	9.93
	สถานีอนามัย	5	3.55
	คลินิกแพทย์/สถานพยาบาล	2	1.42
	กองทุนยา/ศสมช	1	0.71
	หมอชาวบ้าน	1	0.71

4.2.4 การฟื้นฟูสภาพ

การฟื้นฟูร่างกาย/กายภาพบำบัด แรงงานเด็กทั้งหมด 449 คน มีผู้เคยใช้บริการฟื้นฟูร่างกาย/กายภาพบำบัด 38 ราย (ร้อยละ 8.46) ส่วนใหญ่เลือกใช้บริการโรงพยาบาลของรัฐในจังหวัดเชียงใหม่ 24 ราย (ร้อยละ 63.16) ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ร้อยละของแรงงานเด็กตามการใช้บริการสุขภาพด้านการฟื้นฟูสภาพร่างกาย

ชนิดของบริการสุขภาพ		จำนวน	ร้อยละ
1. การฟื้นฟูร่างกาย/กายภาพบำบัด			
(n = 449)	ไม่เคยไปใช้บริการ	411	91.54
	เคยไปใช้บริการ	38	8.46
แหล่งที่ไปใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
(n = 38)	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดเชียงใหม่	24	63.16
	ร.พ.ของรัฐในจังหวัดใกล้เคียง	6	15.79
	สถานีอนามัย	5	13.16
	ร.พ.เอกชน	4	10.53
	คลินิกแพทย์/สถานพยาบาล	1	2.63

ส่วนที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพของแรงงานเด็กตาม ปัจจัยส่วนบุคคล, สภาพครัวเรือน, สถานภาพการทำงาน และภาวะสุขภาพ

คะแนนที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ ประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งหมด 35 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (8 ข้อ), การเดินทาง (5 ข้อ), ระยะเวลา (5 ข้อ), คุณภาพบริการ (13 ข้อ), และค่าใช้จ่าย (4 ข้อ) แต่ละข้อมีคะแนน 5 ระดับ คือ 1 = น้อยที่สุด, 2 = น้อย, 3 = ปานกลาง, 4 = มาก, 5 = มากที่สุด ส่วนคำถามด้านลบ คือ 1 = มากที่สุด, 2 = มาก, 3 = ปานกลาง, 4 = น้อย, 5 = น้อยที่สุด ดังนั้นในแต่ละคนจึงมี คะแนนตั้งแต่ 35 (1×35) ถึง 175 (5×35) คะแนน เมื่อคิดเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อหรือรายด้าน จะมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1 ถึง 5 คะแนน

ได้ทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพรายด้านทั้ง 5 ด้าน ตามปัจจัยส่วนบุคคล สภาพครัวเรือน สถานภาพการทำงาน และภาวะสุขภาพได้ผลดังนี้

5.1 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารตามปัจจัยส่วนบุคคล

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามปัจจัยส่วนบุคคลดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา

เพศ แรงงานเด็กเพศชายและเพศหญิง พบว่าคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.429$) โดยเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่าเพศชาย

อายุ แรงงานเด็กที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.298$) โดยแรงงานที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปีจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารน้อยกว่าแรงงานที่อายุ ≥ 15 ปี

สถานภาพสมรส แรงงานเด็กที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.314$) โดยแรงงานที่มีสถานภาพคู่ จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่าแรงงานที่มีสถานภาพสมรสโสด

ระดับการศึกษา แรงงานเด็กที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.886$) ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

	ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	p - value
เพศ	ชาย	286	3.64	0.63	0.429 ^a
	หญิง	165	3.69	0.61	
อายุ	ต่ำกว่า 15 ปี	54	3.56	0.75	0.298 ^a
	15 - 18 ปี	397	3.67	0.60	
สถานภาพสมรส	โสด	399	3.65	0.63	0.314 ^b
	คู่	52	3.77	0.57	
การศึกษา	ต่ำกว่า - ประถมศึกษา	241	3.66	0.62	0.886 ^a
	มัธยมศึกษา - สูงกว่า	210	3.66	0.64	

^a Unpaired t - test

^b Mann - Whitney U - test

5.2 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารตามสภาพครัวเรือน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามสภาพครัวเรือน ดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) ตาม อาชีพหลักของครอบครัว สถานภาพสมรสของบิดามารดา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่พักอาศัย รายได้ของครอบครัว และฐานะทางการเงิน

อาชีพหลักของครอบครัว แรงงานเด็กที่มีอาชีพหลักของครอบครัวแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.089$) โดยแรงงานที่มีอาชีพหลักของครอบครัวในเกษตรกรรมจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารน้อยกว่านอกภาคเกษตรกรรม

สถานภาพสมรสของบิดามารดา แรงงานเด็กที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.217$) โดยแรงงานเด็กที่มีบิดามารดามีสถานภาพสมรสคู่ จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่าแรงงานเด็กที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสหม้าย/หย่า/แยก

จำนวนสมาชิกในครอบครัว แรงงานเด็กที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.375$) โดยแรงงานที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1 – 4 คน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่าแรงงานที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว ≥ 5 คน

ที่พักอาศัย แรงงานเด็กที่ที่พักอาศัยแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.272$) โดยแรงงานที่ที่พักอาศัยกับครอบครัวตนเองจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่าแรงงานที่มีที่พักอาศัยกับครอบครัวอื่น

รายได้ของครอบครัว แรงงานเด็กที่มีรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.712$) โดยแรงงานที่รายได้ของครอบครัว 4,001 บาท/เดือนขึ้นไป จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่าแรงงานที่รายได้ของครอบครัว 1 – 2,000 บาท/เดือน และ 2,001 – 4,000 บาท/เดือน

ฐานะทางการเงิน แรงงานเด็กที่ฐานะทางการเงินแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.241$) โดยแรงงานที่ครอบครัวมีหนี้สินจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่าแรงงานที่ครอบครัวมีเงินพอใช้/เหลือเก็บ (ตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามสภาพครัวเรือน

สภาพครัวเรือน		จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	p - value
อาชีพหลัก ของครอบครัว	ในภาคเกษตรกรรม นอกภาคเกษตรกรรม	226 225	3.61 3.71	0.66 0.58	0.089 ^a
สถานภาพสมรส ของบิดามารดา	คู่ หม้าย/หย่า/แยก	372 79	3.68 3.58	0.63 0.61	0.217 ^a
จำนวนสมาชิก ในครอบครัว	1 - 4 คน 5 คน ขึ้นไป	259 189	3.78 3.64	0.60 0.66	0.375 ^b
ที่พักอาศัย	อยู่กับครอบครัวตนเอง ไม่ได้อยู่กับครอบครัวตนเอง	382 69	3.67 3.59	0.61 0.68	0.272 ^a
รายได้ของ ครอบครัว	1 - 2,000 บาท 2,001 - 4,000 บาท 4,001 บาทขึ้นไป	148 171 132	3.64 3.65 3.70	0.61 0.59 0.68	0.712 ^c
ฐานะทางการเงิน	มีหนี้สิน พอใช้หรือมีเงินเหลือเก็บ	163 287	3.71 3.63	0.63 0.62	0.241 ^a

^a Unpaired t - test

^b Mann - Whitney U - test

^c One - way ANOVA

5.3 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารตามสถานภาพการทำงาน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามสถานภาพการทำงาน ดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า สถานภาพการทำงานด้าน ชั่วโมงการทำงาน และสวัสดิการ จากนายจ้างของแรงงานเด็กที่ต่างต่างกัน คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) สำหรับประเภทของงาน ระยะเวลาพัก ความพอใช้รายได้ของแรงงานเด็ก ความรู้สึกกับงาน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ประเภทงาน แรงงานเด็กที่มีประเภทงานแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.710$) โดยแรงงานอยู่ในภาคเกษตรกรรมจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารน้อยกว่านอกภาคเกษตรกรรม

ชั่วโมงการทำงาน แรงงานเด็กที่มีชั่วโมงการทำงานแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.019$) โดยแรงงานที่มีชั่วโมงการทำงาน 3-8 ชั่วโมง/วัน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่าแรงงานที่มีชั่วโมงการทำงาน ≥ 9 ชั่วโมง/วัน

ระยะเวลาพัก แรงงานเด็กที่มีระยะเวลาพักแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.218$) โดยแรงงานมีระยะเวลาพักนานกว่า 1 ชั่วโมงจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาพัก 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง

ความพอใช้ของรายได้ แรงงานเด็กที่มีความพอใช้ของรายได้แตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.262$) โดยแรงงานที่รายได้พอใช้และหรือมีเงินเหลือเก็บจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่าแรงงานที่รายได้ไม่พอใช้

สวัสดิการจากนายจ้าง แรงงานเด็กที่มีสวัสดิการแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.006$) โดยแรงงานมีสวัสดิการรักษพยาบาลจากนายจ้างจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่าแรงงานเด็กที่มีสวัสดิการอื่นๆ และกลุ่มที่ไม่มีสวัสดิการเลย

ความรู้สึกับงาน แรงงานเด็กที่มีความรู้สึกับงานแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.329$) โดยแรงงานที่มีความรู้สึกเฉยกับงานจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่าแรงงานที่มีความรู้สึกมีความสุข เบื่อหน่ายอยากลาออกจากงาน (ตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการรับข้อมูลข่าวสาร และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

สถานภาพการทำงาน		จำนวน(คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	p - value
ประเภทงาน	ในภาคเกษตรกรรม	207	3.65	0.65	0.710 ^a
	นอกภาคเกษตรกรรม	244	3.67	0.60	
ชั่วโมงการทำงาน	3 - 8 ชั่วโมง	101	3.79	0.59	0.019 ^a
	9 ชั่วโมงขึ้นไป	350	3.62	0.63	
ระยะเวลาพัก	30 นาที - 1 ชั่วโมง	303	3.64	0.64	0.218 ^a
	มากกว่า 1 ชั่วโมง	148	3.71	0.59	
ความพอใจของรายได้	ไม่พอใจ	152	3.60	0.67	0.262 ^a
	พอใจและหรือเหลือเก็บ	278	3.68	0.60	
สวัสดิการจากนายจ้าง	ไม่มีสวัสดิการ	210	3.63	0.65	0.006 ^c
	รักษาพยาบาล	48	3.93	0.48	
	สวัสดิการอื่นๆ	175	3.62	0.62	
ความรู้สึกกับงาน	มีความสุข	120	3.60	0.64	0.329 ^c
	เฉย	267	3.69	0.63	
	เบื่อ อายากลาออก	57	3.61	0.54	

^a Unpaired t - test

^c One - way ANOVA

5.4 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารตามภาวะสุขภาพ

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามปัจจัยส่วนบุคคลดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ตาม บัตรสถิติทางการรักษาพยาบาล ประวัติโรคประจำตัว

บัตรสิทธิทางการรักษาพยาบาล การมีสิทธิบัตรที่แตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.221$) โดยแรงงานที่ไม่มีบัตรสวัสดิการการรักษาพยาบาลจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่าแรงงานที่บัตรทอง 30 บาท บัตรสวัสดิการรักษาอื่นๆ

ประวัติโรคประจำตัว การประวัติการเจ็บป่วยที่แตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.626$) โดยแรงงานที่มีโรคประจำตัวจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่าแรงงานที่ไม่มีโรคประจำตัว (ตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการรับข้อมูลข่าวสาร และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามภาวะสุขภาพ

ภาวะสุขภาพ		จำนวน(คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	p - value
บัตรสิทธิทางการรักษาพยาบาล	บัตรทอง 30 บาท	299	3.63	0.61	0.221 ^c
	บัตรสวัสดิการอื่นๆ	134	3.70	0.64	
	ไม่มีบัตรสวัสดิการรักษา	18	3.86	0.67	
ประวัติโรคประจำตัว	ไม่มีโรคประจำตัว	420	3.66	0.63	0.626 ^a
	มีโรคประจำตัว	31	3.71	0.58	

^a Unpaired t - test

^c One - way ANOVA

5.5 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางตามปัจจัยส่วนบุคคล

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการเดินทาง พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามปัจจัยส่วนบุคคลดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า แรงงานเด็กที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ และสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันจะให้คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$) แรงงานเด็กที่มี เพศ และระดับการศึกษา ต่างกัน มีผลให้คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$)

เพศ แรงงานเด็กเพศชายและเพศหญิง พบว่าคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.244$) โดยเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางสูงกว่าเพศหญิง

อายุ แรงงานเด็กที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.024$) โดยแรงงานที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปีจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางน้อยกว่าแรงงานที่อายุ 15 - 18 ปี

สถานภาพสมรส แรงงานเด็กที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.012$) โดยแรงงานที่มีสถานภาพสมรสคู่ จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางสูงกว่าแรงงานที่มีสถานภาพสมรสโสด

ระดับการศึกษา แรงงานเด็กที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.113$) โดยแรงงานที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาขึ้นไป จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางสูงกว่าแรงงานที่มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่า (ตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการเดินทาง และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

	ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	p - value
เพศ	ชาย	287	3.74	0.68	0.244 ^a
	หญิง	166	3.66	0.70	
อายุ	ต่ำกว่า 15 ปี	54	3.50	0.73	0.024 ^b
	15 - 18 ปี	399	3.74	0.67	
สถานภาพสมรส	โสด	401	3.68	0.68	0.012 ^b
	คู่	52	3.67	0.69	
การศึกษา	ต่ำกว่า - ประถมศึกษา	242	3.66	0.67	0.113 ^a
	มัธยมศึกษา - สูงกว่า	211	3.76	0.70	

^a Unpaired t - test

^b Mann - Whitney U - test

5.6 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางตามสภาพครัวเรือน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการเดินทาง พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามสภาพครัวเรือน ดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า แรงงานเด็กที่มีสภาพครัวเรือนด้านอาชีพหลักของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว และฐานะทางการเงินของครอบครัวที่แตกต่างกันจะให้คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) แรงงานเด็กที่มีสถานภาพสมรสของบิดามารดา ที่พักอาศัย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน มีผลให้คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

อาชีพหลักของครอบครัว แรงงานเด็กที่มีอาชีพหลักของครอบครัวแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) โดยแรงงานที่มีอาชีพหลักของครอบครัวในเกษตรกรรมจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางน้อยกว่านอกภาคเกษตรกรรม

สถานภาพสมรสของบิดามารดา แรงงานเด็กที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.099$) โดยแรงงานเด็กที่มีบิดามารดามีสถานภาพสมรสคู่ จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางน้อยกว่าแรงงานเด็กที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสหม้าย/หย่า/แยก

จำนวนสมาชิกในครอบครัว แรงงานเด็กที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่แตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.047$) โดยแรงงานที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1 - 4 คน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านข้อมูลข่าวสารสูงกว่าแรงงานที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว ≥ 5 คน

ที่พักอาศัย แรงงานเด็กที่ที่พักอาศัยแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.762$) โดยแรงงานที่ที่พักอาศัยกับครอบครัวตนเอง จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางสูงกว่าแรงงานที่มีที่พักอาศัยกับครอบครัวผู้อื่น

รายได้ของครอบครัว แรงงานเด็กที่มีรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.191$) โดยแรงงานที่รายได้ของครอบครัวมากกว่า 4,001 บาท/เดือน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางสูงกว่าแรงงานที่รายได้ของครอบครัว 1 – 2,000 บาท/เดือน และ 2,001 – 4,000 บาท/เดือน

ฐานะทางการเงิน แรงงานเด็กที่ฐานะทางการเงินแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.042$) โดยแรงงานที่ครอบครัวมีหนี้สินจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางสูงกว่าแรงงานที่ครอบครัวมีเงินพอใช้/เหลือเก็บ (ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการเดินทาง และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามสภาพครัวเรือน

สภาพครัวเรือน		จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	p - value
อาชีพหลัก ของครอบครัว	ในภาคเกษตรกรรม	228	3.59	0.70	<0.001 ^a
	นอกภาคเกษตรกรรม	225	3.83	0.65	
สถานภาพสมรส ของบิดามารดา	คู่	374	3.68	0.68	0.099 ^b
	ของบิดามารดา	79	3.84	0.70	
จำนวนสมาชิก ในครอบครัว	1 - 4 คน	261	3.76	0.69	0.047 ^b
	5 คน ขึ้นไป	189	3.63	0.68	
ที่พักอาศัย	อยู่กับครอบครัวตัวเอง	384	3.71	0.69	0.762 ^b
	ไม่ได้อยู่กับครอบครัวตัวเอง	69	3.70	0.67	
รายได้ของ ครอบครัว	1 - 2,000 บาท	149	3.652	0.674	0.191 ^c
	2,001 - 4,000 บาท	172	3.692	0.616	
	4,001 บาทขึ้นไป	132	3.797	0.771	
ฐานะทางการเงิน มีหนี้สิน		163	3.80	0.71	0.042 ^a
	พอใช้หรือมีเงินเหลือเก็บ	289	3.66	0.66	

^a Unpaired t - test

^b Mann - Whitney U - test

^c One - way ANOVA

5.7 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางตามสถานภาพการทำงาน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามสถานภาพการทำงาน ดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า สถานภาพการทำงานด้าน ประเภทงาน และสวัสดิการจาก นายจ้างของแรงงานเด็กที่แตกต่างกัน คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางจะแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) สำหรับชั่วโมงการทำงาน อายุการทำงาน ระยะเวลาพัก ความพอใช้ ของรายได้ของแรงงานเด็ก ความรู้สึกกับงาน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ประเภทงาน แรงงานเด็กที่มีประเภทงานแตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพ ด้านการเดินทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.001$) โดยแรงงานอยู่ในภาคเกษตรกรรมจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางน้อยกว่านอกภาคเกษตรกรรม

ชั่วโมงการทำงาน แรงงานเด็กที่มีชั่วโมงการทำงานแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึง บริการสุขภาพด้านการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.926$) โดยแรงงานที่มีชั่วโมง การทำงาน 3-8 ชั่วโมง/วัน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางน้อยกว่าแรงงานที่มี ชั่วโมงการทำงาน ≥ 9 ชั่วโมง/วัน

ระยะเวลาพัก แรงงานเด็กที่มีระยะเวลาพักแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการ สุขภาพด้านการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.184$) โดยแรงงานมีระยะเวลาพัก นานกว่า 1 ชั่วโมงจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางสูงกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาพัก 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง

ความพอใช้ของรายได้ แรงงานเด็กที่ความพอใช้ของรายได้แตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการ เข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.322$) โดยแรงงาน ที่รายได้พอใช้และหรือมีเงินเหลือเก็บจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางสูงกว่าแรง งานที่รายได้ไม่พอใช้

สวัสดิการจากนายจ้าง แรงงานเด็กที่สวัสดิการแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึง บริการสุขภาพด้านการเดินทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.048$) โดยแรงงานมีสวัสดิการ รักษาพยาบาลจากนายจ้างจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางสูงกว่าแรงงานเด็กที่ มีสวัสดิการอื่นๆ และกลุ่มที่ไม่มีสวัสดิการเลย

ความรู้สึกกับงาน แรงงานเด็กที่มีความรู้สึกกับงานแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.433$) โดยแรงงานที่มีความรู้สึกเบื่อหน่ายอยากลาออกจากงาน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางสูงกว่าแรงงานที่มีความรู้สึกมีความสุข เจ็บกับงาน (ตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการเดินทาง และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

สถานภาพการทำงาน		จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	p - value
ประเภทงาน	ในภาคเกษตรกรรม	209	3.60	0.66	0.001 ^b
	นอกภาคเกษตรกรรม	244	3.80	0.70	
ชั่วโมงการทำงาน	3 - 8 ชั่วโมง	102	3.70	0.66	0.926 ^a
	9 ชั่วโมงขึ้นไป	351	3.71	0.69	
ระยะเวลาพัก	30 นาที - 1 ชั่วโมง	304	3.68	0.69	0.184 ^a
	มากกว่า 1 ชั่วโมง	149	3.77	0.68	
ความพอใช้ของรายได้	ไม่พอใช้	153	3.65	0.74	0.322 ^a
	พอใช้และหรือเหลือเก็บ	279	3.73	0.63	
สวัสดิการจากนายจ้าง	ไม่มีสวัสดิการ	211	3.75	0.67	0.048 ^c
	รักษาพยาบาล	48	3.85	0.60	
	สวัสดิการอื่นๆ	176	3.61	0.71	
ความรู้สึกกับงาน	มีความสุข	121	3.65	0.70	0.433 ^d
	เฉย	268	3.71	0.67	
	เบื่อ อยากลาออก	57	3.80	0.67	

^a Unpaired t - test

^b Mann - Whitney U - test

^c One - way ANOVA

^d Kruskal - Wallis H test

5.8 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านเดินทางตามภาวะสุขภาพ

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการเดินทาง พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามภาวะสุขภาพดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ตาม บัตรสิทธิทางการรักษาพยาบาล ประวัติโรคประจำตัว

บัตรสิทธิทางการรักษาพยาบาล การมีสิทธิบัตรที่แตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.085$) โดยแรงงานที่ไม่มีบัตรสวัสดิการรักษายาบาล จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางสูงกว่าแรงงานที่มีบัตรทอง 30 บาท บัตรสวัสดิการรักษาอื่นๆ

ประวัติโรคประจำตัว การประวัติการเจ็บป่วยที่แตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.440$) โดยแรงงานที่มีโรคประจำตัวจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านการเดินทางสูงกว่าแรงงานที่ไม่มีโรคประจำตัว (ตารางที่ 4.22)

ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการเดินทาง และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามภาวะสุขภาพ

ภาวะสุขภาพ		จำนวน(คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	p - value
บัตรสิทธิทางการรักษาพยาบาล	บัตรทอง 30 บาท	300	3.66	0.67	0.085 ^c
	บัตรสวัสดิการอื่นๆ	135	3.81	0.71	
	ไม่มีบัตรสวัสดิการรักษา	18	3.83	0.66	
ประวัติโรคประจำตัว	ไม่มีโรคประจำตัว	422	3.70	0.68	0.440 ^b
	มีโรคประจำตัว	31	3.83	0.74	

^b Mann - Whitney U - test

^c One - way ANOVA

5.9 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาตามปัจจัยส่วนบุคคล

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามปัจจัยส่วนบุคคลดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา

เพศ แรงงานเด็กเพศชายและเพศหญิง พบว่า คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.604$) โดยเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาดูสูงกว่าเพศชาย

อายุ แรงงานเด็กที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.056$) โดยแรงงานที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาน้อยกว่าแรงงานที่อายุ ≥ 15 ปี

สถานภาพสมรส แรงงานเด็กที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.250$) โดยแรงงานที่มีสถานภาพสมรสคู่ จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาดูสูงกว่าแรงงานที่มีสถานภาพสมรสโสด

ระดับการศึกษา แรงงานเด็กที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.595$) โดยแรงงานที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า - ประถมศึกษา จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาดูสูงกว่าแรงงานที่มีระดับการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา - สูงกว่า (ตารางที่ 4.23)

ตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลา
และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

	ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	p - value
เพศ	ชาย	284	3.26	0.57	0.604 ^a
	หญิง	166	3.29	0.57	
อายุ	ต่ำกว่า 15 ปี	54	3.10	0.66	0.056 ^b
	15 - 18 ปี	396	3.29	0.56	
สถานภาพสมรส	โสด	398	3.25	0.56	0.250 ^b
	คู่	52	3.40	0.64	
การศึกษา	ต่ำกว่า - ประถมศึกษา	239	3.28	0.57	0.595 ^b
	มัธยมศึกษา - สูงกว่า	211	3.26	0.58	

^a Unpaired t - test

^b Mann - Whitney U - test

5.10 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาตามสภาพครัวเรือน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลา พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามสภาพครัวเรือน ดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า แรงงานเด็กที่มีอาชีพหลักของครอบครัวแตกต่างกัน คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) สำหรับแรงงานเด็กที่มี สถานภาพสมรสของบิดามารดา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่พักอาศัย รายได้ของครอบครัว และฐานะทางการเงินแตกต่างกัน พบว่า มีผลต่อคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

อาชีพหลักของครอบครัว แรงงานเด็กที่มีอาชีพหลักของครอบครัวแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) โดยแรงงานที่มีอาชีพหลักของครอบครัวในเกษตรกรรมจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาน้อยกว่านอกภาคเกษตรกรรม

สถานภาพสมรสของบิดามารดา แรงงานเด็กที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.205$) โดยแรงงานเด็กที่มีบิดามารดามีสถานภาพสมรสหม้าย/หย่า/แยก จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาลูกสูงกว่าแรงงานเด็กที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสคู่

จำนวนสมาชิกในครอบครัว แรงงานเด็กที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่แตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.331$) โดยแรงงานที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1 – 4 คน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาลูกสูงกว่าแรงงานที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไป

ที่พักอาศัย แรงงานเด็กที่ที่พักอาศัยแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.107$) โดยแรงงานที่ที่พักอาศัยกับครอบครัวตนเอง จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาน้อยกว่าแรงงานที่มีที่พักอาศัยกับครอบครัวผู้อื่น

รายได้ของครอบครัว แรงงานเด็กที่มีรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.690$) โดยแรงงานที่รายได้ของครอบครัวมากกว่า 4,001 บาท/เดือน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาลูกสูงกว่าแรงงานที่รายได้ของครอบครัว 1 – 2,000 บาท/เดือน และ 2,001 – 4,000 บาท/เดือน

ฐานะทางการเงิน แรงงานเด็กที่ฐานะทางการเงินแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.743$) ดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านการระยะเวลา และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามสภาพครัวเรือน

สภาพครัวเรือน		จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	p - value
อาชีพหลัก ของครอบครัว	ในภาคเกษตรกรรม	226	3.20	0.59	<0.001 ^b
	นอกภาคเกษตรกรรม	224	3.35	0.55	
สถานภาพสมรส ของบิดามารดา	คู่	371	3.25	0.56	0.205 ^b
	หม้าย/หย่า/แยก	79	3.36	0.62	
จำนวนสมาชิก ในครอบครัว	1 - 4 คน	259	3.29	0.56	0.331 ^b
	5 คน ขึ้นไป	188	3.24	0.59	
ที่พักอาศัย	อยู่กับครอบครัวตัวเอง	381	3.25	0.56	0.107 ^b
	ไม่ได้อยู่กับครอบครัวตัวเอง	69	3.40	0.65	
รายได้ของ ครอบครัว	1 - 2,000 บาท	146	3.26	0.59	0.690 ^d
	2,001 - 4,000 บาท	172	3.24	0.54	
	4,001 บาทขึ้นไป	132	3.32	0.60	
ฐานะทางการเงิน	มีหนี้สิน	163	3.27	0.61	0.743 ^b
	พอใช้หรือมีเงินเหลือเก็บ	286	3.27	0.55	

^b Mann - Whitney U - test

^d Kruskal - Wallis H test

5.11 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาตามสถานภาพการทำงาน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลา พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามสถานภาพการทำงาน ดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า สถานภาพการทำงานด้าน ประเภทงาน ชั่วโมงการทำงาน อายุการทำงาน ระยะเวลาพัก ความพอใจของรายได้ของแรงงานเด็ก สวัสดิการจากนายจ้าง และความรู้สึกกับงานของแรงงานเด็กที่แตกต่างกัน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$)

ประเภทงาน แรงงานเด็กที่มีประเภทงานแตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.074$) โดยแรงงานอยู่ในภาคเกษตรกรรมจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาน้อยกว่านอกภาคเกษตรกรรม

ชั่วโมงการทำงาน แรงงานเด็กที่มีชั่วโมงการทำงานแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.070$) โดยแรงงานที่มีชั่วโมงการทำงาน 3-8 ชั่วโมง/วัน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาน้อยกว่าแรงงานที่มีชั่วโมงการทำงาน ≥ 9 ชั่วโมง/วัน

ระยะเวลาพัก แรงงานเด็กที่มีระยะเวลาพักแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.170$)โดยแรงงานมีระยะเวลาพักนานกว่า 1 ชั่วโมงจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลามากกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาพัก 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง

ความพอใจของรายได้ แรงงานเด็กที่ความพอใจของรายได้แตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.875$)

สวัสดิการจากนายจ้าง แรงงานเด็กที่สวัสดิการแตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.234$)โดยแรงงานไม่มีสวัสดิการรักษาพยาบาลเลย จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลามากกว่าแรงงานเด็กที่มีสวัสดิการรักษาพยาบาลจากนายจ้าง และกลุ่มที่มีสวัสดิการอื่นๆ

ความรู้สึกกับงาน แรงงานเด็กที่มีความรู้สึกกับงานแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.868$) โดยแรงงานที่มีความรู้สึกเบื่อหน่ายอยากลาออกจากงาน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาสูงกว่าแรงงานที่มีความรู้สึกมีความสุข เจ็บกับงาน (ตารางที่ 4.25)

ตารางที่ 4.25 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลา และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

สถานภาพการทำงาน		จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	p - value
ประเภทงาน	ในภาคเกษตรกรรม	206	3.22	0.56	0.074 ^a
	นอกภาคเกษตรกรรม	244	3.32	0.58	
ชั่วโมงการทำงาน	3 - 8 ชั่วโมง	99	3.19	0.53	0.070 ^b
	9 ชั่วโมงขึ้นไป	351	3.30	0.58	
ระยะเวลาพัก	30 นาที - 1 ชั่วโมง	303	3.25	0.55	0.170 ^a
	มากกว่า 1 ชั่วโมง	147	3.32	0.62	
ความพอใจของรายได้	ไม่พอใจ	151	3.26	0.62	0.875 ^b
	พอใจและหรือเหลือเก็บ	278	3.26	0.54	
สวัสดิการจากนายจ้าง	ไม่มีสวัสดิการ	211	3.32	0.56	0.234 ^d
	รักษาพยาบาล	48	3.30	0.58	
	สวัสดิการอื่นๆ	173	3.22	0.59	
ความรู้สึกกับงาน	มีความสุข	120	3.27	0.54	0.868 ^d
	เฉย	267	3.27	0.58	
	เบื่อ อยากลาออก	56	3.28	0.62	

^a Unpaired t - test

^b Mann - Whitney U - test

^d Kruskal - Wallis H test

5.12 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาตามภาวะสุขภาพ

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลา พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามภาวะสุขภาพดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) ตาม บัตรสิทธิทางการรักษาพยาบาล ประวัติโรคประจำตัว

บัตรสิทธิทางการรักษาพยาบาล การมีสิทธิบัตรที่แตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.225$) โดยแรงงานที่ไม่มีบัตรสวัสดิการรักษายาบาลจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาสูงกว่าแรงงานที่บัตรทอง 30 บาท บัตรสวัสดิการรักษาอื่นๆ

ประวัติโรคประจำตัว การประวัติการเจ็บป่วยที่แตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.100$) โดยแรงงานที่มีโรคประจำตัว จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาสูงกว่าแรงงานที่ไม่มีโรคประจำตัว (ตารางที่ 4.26)

ตารางที่ 4.26 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลา และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามภาวะสุขภาพ

ภาวะสุขภาพ		จำนวน(คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	p - value
บัตรสิทธิทางการรักษาพยาบาล	บัตรทอง 30 บาท	299	3.26	0.55	0.225 ^d
	บัตรสวัสดิการอื่นๆ	133	3.27	0.61	
	ไม่มีบัตรสวัสดิการรักษา	18	3.50	0.54	
ประวัติโรคประจำตัว	ไม่มีโรคประจำตัว	420	3.26	0.56	0.100 ^b
	มีโรคประจำตัว	30	3.44	0.74	

^b Mann - Whitney U – test

^c Kruskal – Wallis H test

5.13 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการตามปัจจัยส่วนบุคคล

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการ พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามปัจจัยส่วนบุคคลดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา

เพศ แรงงานเด็กเพศชายและเพศหญิง พบว่า คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.833$) โดยเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการสูงกว่าเพศชาย

อายุ แรงงานเด็กที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.295$) โดยแรงงานที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปีจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการน้อยกว่าแรงงานที่อายุ ≥ 15 ปี

สถานภาพสมรส แรงงานเด็กที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.532$) โดยแรงงานที่มีสถานภาพสมรสคู่ จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการสูงกว่าแรงงานที่มีสถานภาพสมรสโสด

ระดับการศึกษา แรงงานเด็กที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.081$) โดยแรงงานที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า - ประถมศึกษา จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการสูงกว่าแรงงานที่มีระดับการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา - สูงกว่า (ตารางที่ 4.27)

ตารางที่ 4.27 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการ และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน(คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	p - value
เพศ	ชาย	287	3.55	0.61	0.833 ^a
	หญิง	166	3.56	0.63	
อายุ	ต่ำกว่า 15 ปี	54	3.44	0.82	0.295 ^a
	15 - 18 ปี	399	3.56	0.59	
สถานภาพสมรส	โสด	401	3.54	0.61	0.532 ^b
	คู่	52	3.60	0.69	
การศึกษา	ต่ำกว่า - ประถมศึกษา	242	3.59	0.60	0.081 ^b
	มัธยมศึกษา - สูงกว่า	211	3.51	0.63	

^a Unpaired t - test

^b Mann - Whitney U - test

5.14 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการตามสภาพครัวเรือน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพของบริการ พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามสภาพครัวเรือน ดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า แรงงานเด็กที่มีอาชีพหลักของครอบครัวแตกต่างกัน คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) สำหรับแรงงานเด็กที่มี สถานภาพสมรสของบิดามารดา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่พักอาศัย รายได้ของครอบครัว และฐานะทางการเงินแตกต่างกัน พบว่ามีผลต่อคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

อาชีพหลักของครอบครัว แรงงานเด็กที่มีอาชีพหลักของครอบครัวแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) โดยแรงงานที่มีอาชีพหลักของครอบครัวในเกษตรกรรม จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการน้อยกว่านอกภาคเกษตรกรรม

สถานภาพสมรสของบิดามารดา แรงงานเด็กที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสแตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.573$) โดยแรงงานเด็กที่มีบิดามารดามีสถานภาพสมรสหม้าย/หย่า/แยก จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการน้อยกว่าแรงงานเด็กที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสคู่

จำนวนสมาชิกในครอบครัว แรงงานเด็กที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่แตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.468$) โดยแรงงานที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1 – 4 คน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการสูงกว่าแรงงานที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว ≥ 5 คน

ที่พักอาศัย แรงงานเด็กที่พักอาศัยแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.161$) โดยแรงงานที่พักอาศัยกับครอบครัวตนเอง จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการสูงกว่าแรงงานที่ที่พักอาศัยกับครอบครัวผู้อื่น

รายได้ของครอบครัว แรงงานเด็กที่มีรายได้ของครอบครัวแตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.353$) โดยแรงงานที่รายได้ของครอบครัวมากกว่า 4,001 บาท/เดือน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการสูงกว่าแรงงานที่รายได้ของครอบครัว 1 – 2,000 บาท/เดือน และ 2,001 – 4,000 บาท/เดือน

ฐานะทางการเงิน แรงงานเด็กที่ฐานะทางการเงินแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.830$) โดยแรงงานที่ฐานะครอบครัวมีเงินพอใช้หรือเหลือเก็บ จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการสูงกว่าแรงงานที่ครอบครัวมีหนี้สิน (ตารางที่ 4.28)

ตารางที่ 4.28 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการ และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามสภาพครัวเรือน

สภาพครัวเรือน		จำนวน (คน)	คะแนน เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	p - value
อาชีพหลัก ของครอบครัว	ในภาคเกษตรกรรม นอกภาคเกษตรกรรม	228 225	3.46 3.64	0.63 0.60	<0.001 ^a
สถานภาพสมรส ของบิดามารดา	คู่ หม้าย/หย่า	374 79	3.56 3.51	0.61 0.66	0.573 ^a
จำนวนสมาชิก ในครอบครัว	1 - 4 คน 5 คน ขึ้นไป	261 189	3.57 3.52	0.57 0.69	0.468 ^b
ที่พักอาศัย	อยู่กับครอบครัวตัวเอง ไม่ได้อยู่กับครอบครัวตัวเอง	384 69	3.57 3.45	0.62 0.57	0.161 ^a
รายได้ของ ครอบครัว	1 - 2,000 บาท 2,001 - 4,000 บาท 4,001 บาทขึ้นไป	149 172 132	3.55 3.51 3.61	0.60 0.59 0.67	0.353 ^c
ฐานะทางการเงิน	มีหนี้สิน พอใช้หรือมีเงินเหลือเก็บ	163 289	3.54 3.55	0.67 0.59	0.830 ^a

^a Unpaired t - test

^c One - way ANOVA

5.15 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการตามสถานภาพการทำงาน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการ พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามสถานภาพการทำงาน ดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า แรงงานเด็กที่มี สวัสดิการจากนายจ้างแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพคุณภาพบริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ส่วนแรงงานเด็กที่มี ประเภทงาน ชั่วโมงการทำงาน อายุการทำงาน ระยะเวลาพัก ความพอใช้ของรายได้ของแรงงานเด็ก และความรู้สึกกับงานของแรงงานเด็กที่แตกต่างกัน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ประเภทงาน แรงงานเด็กที่มีประเภทงานแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.797$) แรงงานอยู่ในภาคเกษตรกรรมจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการน้อยกว่านอกภาคเกษตรกรรม

ชั่วโมงการทำงาน แรงงานเด็กที่มีชั่วโมงการทำงานแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.203$) โดยแรงงานที่มีชั่วโมงการทำงาน 3-8 ชั่วโมง/วัน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการ สูงกว่าแรงงานที่มีชั่วโมงการทำงาน ≥ 9 ชั่วโมง/วัน

ระยะเวลาพัก แรงงานเด็กที่มีระยะเวลาพักแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.196$) โดยแรงงานมีระยะเวลาพักนานกว่า 1 ชั่วโมงจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการสูงกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาพัก 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง

ความพอใช้ของรายได้ แรงงานเด็กที่ความพอใช้ของรายได้แตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.927$) โดยแรงงานที่มีรายได้พอใช้หรือเหลือเก็บ จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ไม่พอใช้

สวัสดิการจากนายจ้าง แรงงานเด็กที่สวัสดิการจากนายจ้างแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.043$) โดยแรงงานมีสวัสดิการรักษายาพยาบาลจากนายจ้าง จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการ สูงกว่าแรงงานเด็กที่มีสวัสดิการอื่นๆ และกลุ่มที่ไม่มีสวัสดิการเลย

ความรู้สึกับงาน แรงงานเด็กที่มีความรู้สึกกับงานแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการ ($p=0.051$) โดยแรงงานที่มีความรู้สึกเฉยๆ กับงาน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านระยะเวลาสูงกว่าแรงงานที่มีความรู้สึกมีความสุขกับงาน และเบื่อ ออกจากงาน (ตารางที่ 4.29)

ตารางที่ 4.29 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการ และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

สถานภาพการทำงาน		จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	p - value
ประเภทงาน	ในภาคเกษตรกรรม	209	3.54	0.63	0.797 ^a
	นอกภาคเกษตรกรรม	244	3.56	0.61	
ชั่วโมงการทำงาน	3 - 8 ชั่วโมง	102	3.62	0.58	0.203 ^a
	9 ชั่วโมงขึ้นไป	351	3.53	0.63	
ระยะเวลาพัก	30 นาที - 1 ชั่วโมง	304	3.52	0.64	0.196 ^a
	มากกว่า 1 ชั่วโมง	149	3.60	0.58	
ความพอใจของรายได้	ไม่พอใจ	153	3.53	0.68	0.927 ^a
	พอใจและหรือเหลือเก็บ	279	3.54	0.58	
สวัสดิการจากนายจ้าง	ไม่มีสวัสดิการ	211	3.59	0.65	0.043 ^c
	รักษาพยาบาล	48	3.65	0.42	
	สวัสดิการอื่นๆ	176	3.45	0.62	
ความรู้สึกกับงาน	มีความสุข	121	3.44	0.59	0.051 ^c
	เฉย	268	3.60	0.61	
	เบื่อ อยากลาออก	57	3.52	0.68	

^a Unpaired t - test

^c One - way ANOVA

5.16 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการตามภาวะสุขภาพ

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการ พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามภาวะสุขภาพดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ตามบัตรสิทธิทางการรักษาพยาบาล ประวัติโรคประจำตัว

บัตรสิทธิทางการรักษาพยาบาล การมีสิทธิบัตรที่แตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.632$) โดยแรงงานที่ไม่มีบัตรสวัสดิการรักษาพยาบาลจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการสูงกว่าแรงงานที่บัตรทอง 30 บาท บัตรสวัสดิการรักษาอื่นๆ

ประวัติโรคประจำตัว การประวัติการเจ็บป่วยที่แตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.919$) โดยแรงงานที่มีโรคประจำตัว จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการสูงกว่าแรงงานที่ไม่มีโรคประจำตัว (ตารางที่ 4.30)

ตารางที่ 4.30 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านคุณภาพบริการ และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามภาวะสุขภาพ

ภาวะสุขภาพ		จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	p - value
บัตรสิทธิทางการ รักษาพยาบาล	บัตรทอง 30 บาท	300	3.53	0.58	0.632 ^c
	บัตรสวัสดิการอื่นๆ	135	3.58	0.66	
	ไม่มีบัตรสวัสดิการรักษา	18	3.62	0.86	
ประวัติโรคประจำตัว	ไม่มีโรคประจำตัว	422	3.55	0.62	0.919 ^a
	มีโรคประจำตัว	31	3.56	0.62	

^a Unpaired t - test

^c One - way ANOVA

5.17 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายตามปัจจัยส่วนบุคคล

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่าย พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามปัจจัยส่วนบุคคลดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ส่วนแรงงานที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

เพศ แรงงานเด็กเพศชายและเพศหญิง พบว่า คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.344$) โดยเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายสูงกว่าเพศชาย

อายุ แรงงานเด็กที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.054$) โดยแรงงานที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปีจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแรงงานที่อายุ ≥ 15 ปี

สถานภาพสมรส แรงงานเด็กที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.002$)โดยแรงงานที่มีสถานภาพสมรสคู่ จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายสูงกว่าแรงงานที่มีสถานภาพสมรสโสด

ระดับการศึกษา แรงงานเด็กที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.912$) โดยแรงงานที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า - ประถมศึกษา จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายสูงกว่าแรงงานที่มีระดับการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา - สูงกว่า (ตารางที่ 4.31)

ตารางที่ 4.31 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่าย และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

	ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	p - value
เพศ	ชาย	285	3.38	0.66	0.344 ^b
	หญิง	166	3.45	0.68	
อายุ	ต่ำกว่า 15 ปี	53	3.24	0.75	0.054 ^b
	15 - 18 ปี	398	3.43	0.65	
สถานภาพสมรส	โสด	399	3.37	0.67	0.002 ^b
	คู่	52	3.66	0.62	
การศึกษา	ต่ำกว่า - ประถมศึกษา	241	3.41	0.69	0.912 ^b
	มัธยมศึกษา - สูงกว่า	210	3.40	0.64	

^b Mann - Whitney U – test

5.18 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายตามสภาพครัวเรือน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้าน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามสภาพครัวเรือน ดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า แรงงานเด็กที่มีอาชีพหลักของครอบครัวแตกต่างกัน คะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) สำหรับแรงงานเด็กที่มี สถานภาพสมรสของบิดามารดา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่พักอาศัย รายได้ของครอบครัว และฐานะทางการเงินแตกต่างกัน พบว่า มีผลต่อคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

อาชีพหลักของครอบครัว แรงงานเด็กที่มีอาชีพหลักของครอบครัวแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) โดยแรงงานที่มีอาชีพหลักของครอบครัวในเกษตรกรรม จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายน้อยกว่านอกภาคเกษตรกรรม

สถานภาพสมรสของบิดามารดา แรงงานเด็กที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.199$) โดยแรงงานเด็กที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสหม้าย/หย่า/แยก จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายสูงกว่าแรงงานเด็กที่บิดามารดามีสถานภาพสมรสคู่

จำนวนสมาชิกในครอบครัว แรงงานเด็กที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่แตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.643$) โดยแรงงานที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1 – 4 คนจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายสูงกว่าแรงงานที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว ≥ 5 คน

ที่พักอาศัย แรงงานเด็กที่ที่พักอาศัยแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.201$) โดยแรงงานที่ที่พักอาศัยกับครอบครัวตนเองจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายสูงกว่าแรงงานที่มีที่พักอาศัยกับครอบครัวผู้อื่น

รายได้ของครอบครัว แรงงานเด็กที่มีรายได้ของครอบครัวแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.186$) โดยแรงงานที่รายได้ของครอบครัวมากกว่า 4,001 บาท/เดือน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายสูงกว่าแรงงานที่รายได้ของครอบครัว 1 – 2,000 บาท/เดือน และ 2,001 – 4,000 บาท/เดือน

ฐานะทางการเงิน แรงงานเด็กที่ฐานะทางการเงินแตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.428$) โดยแรงงานที่ฐานะครอบครัวมีเงินพอใช้หรือเหลือเก็บ จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแรงงานที่ครอบครัวมีหนี้สิน (ตารางที่ 4.32)

ตารางที่ 4.32 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่าย และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามสภาพครัวเรือน

สภาพครัวเรือน		จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	p - value
อาชีพหลัก ของครอบครัว	ในภาคเกษตรกรรม	227	3.29	0.67	<0.001 ^b
	นอกภาคเกษตรกรรม	224	3.52	0.64	
สถานภาพสมรส ของบิดามารดา	คู่	373	3.39	0.67	0.199 ^b
	หม้าย/หย่า/แยก	78	3.47	0.64	
จำนวนสมาชิก ในครอบครัว	1 - 4 คน	260	3.43	0.65	0.643 ^b
	5 คน ขึ้นไป	188	3.38	0.69	
ที่พักอาศัย	อยู่กับครอบครัวตัวเอง	382	3.42	0.66	0.201 ^b
	ไม่ได้อยู่กับครอบครัวตัวเอง	69	3.32	0.69	
รายได้ของ ครอบครัว	1 - 2,000 บาท	149	3.34	0.59	0.186 ^c
	2,001 - 4,000 บาท	171	3.40	0.66	
	4,001 บาทขึ้นไป	131	3.49	0.75	
ฐานะทางการเงิน	มีหนี้สิน	163	3.42	0.69	0.428 ^b
	พอใช้หรือมีเงินเหลือเก็บ	287	3.39	0.66	

^b Mann - Whitney U - test

^c One - way ANOVA

5.19 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายตามสถานภาพการทำงาน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่าย พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามสถานภาพการทำงาน ดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่า แรงงานเด็กที่มี สวัสดิการจากนายจ้าง และความรู้สึกับงานของแรงงานเด็กแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ส่วนแรงงานเด็กที่มี ประเภทงาน ชั่วโมงการทำงาน อายุการทำงาน ระยะเวลาพัก และความพอใช้ของรายได้ของแรงงานเด็กที่แตกต่างกัน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ประเภทงาน แรงงานเด็กที่มีประเภทงานแตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.483$) โดยแรงงานอยู่ในภาคเกษตรกรรมจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายน้อยกว่านอกภาคเกษตรกรรม

ชั่วโมงการทำงาน แรงงานเด็กที่มีชั่วโมงการทำงานแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.465$) โดยแรงงานที่มีชั่วโมงการทำงาน 3-8 ชั่วโมง/วัน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแรงงานที่มีชั่วโมงการทำงาน ≥ 9 ชั่วโมง/วัน

ระยะเวลาพัก แรงงานเด็กที่มีระยะเวลาพักแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.352$) โดยแรงงานมีระยะเวลาพักนานกว่า 1 ชั่วโมง จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายสูงกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาพัก 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง

ความพอใช้ของรายได้ แรงงานเด็กที่ความพอใช้ของรายได้แตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.858$) โดยแรงงานที่มีรายได้พอใช้หรือเหลือเก็บจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายน้อยกว่ากลุ่มที่มีรายได้ไม่พอใช้

สวัสดิการจากนายจ้าง แรงงานเด็กที่สวัสดิการจากนายจ้างแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.017$) โดยแรงงานมีสวัสดิการรักษายาบาลจากนายจ้าง จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายสูงกว่าแรงงานเด็กที่มีสวัสดิการอื่นๆ และกลุ่มที่ไม่มีสวัสดิการเลย

ความรู้สึกับงาน แรงงานเด็กที่มีความรู้สึกกับงานแตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.001$) โดยแรงงานที่มีความรู้สึกเบื่อ อายากลาออกจากงาน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายสูงกว่าแรงงานที่มีความรู้สึกมีความสุข เฉยๆ กับงาน (ตารางที่ 4.33)

ตารางที่ 4.33 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่าย และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน

สถานภาพการทำงาน		จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	p - value
ประเภทงาน	ในภาคเกษตรกรรม	208	3.40	0.64	0.483 ^b
	นอกภาคเกษตรกรรม	243	3.41	0.69	
ชั่วโมงการทำงาน	3 - 8 ชั่วโมง	102	3.35	0.64	0.465 ^b
	9 ชั่วโมงขึ้นไป	349	3.42	0.67	
ระยะเวลาพัก	30 นาที - 1 ชั่วโมง	303	3.39	0.67	0.352 ^b
	มากกว่า 1 ชั่วโมง	148	3.45	0.66	
ความพอใจของรายได้	ไม่พอใจ	153	3.40	0.68	0.858 ^b
	พอใจและหรือเหลือเก็บ	278	3.39	0.66	
สวัสดิการจากนายจ้าง	ไม่มีสวัสดิการ	211	3.45	0.66	0.017 ^d
	รักษาพยาบาล	48	3.54	0.77	
	สวัสดิการอื่นๆ	175	3.30	0.64	
ความรู้สึกกับงาน	มีความสุข	120	3.21	0.58	< 0.001 ^d
	เฉย	268	3.46	0.68	
	เบื่อ อายากลาออก	57	3.54	0.73	

^b Mann - Whitney U - test

^d Kruskal - Wallis H test

5.20 การเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายตามภาวะสุขภาพ

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตามภาวะสุขภาพดังนี้

เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่าคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) ตามบัตรสิทธิทางการรักษาพยาบาล ประวัติโรคประจำตัว

บัตรสิทธิทางการรักษาพยาบาล การมีสิทธิบัตรที่แตกต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.340$) โดยแรงงานที่ไม่มีบัตรสวัสดิการรักษายาบาลจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายสูงกว่าแรงงานที่มีบัตรทอง 30 บาท บัตรสวัสดิการรักษารักษาอื่นๆ

ประวัติโรคประจำตัว การประวัติการเจ็บป่วยที่แตกต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.170$) โดยแรงงานที่มีโรคประจำตัวจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่ายสูงกว่าแรงงานที่ไม่มีโรคประจำตัว (ตารางที่ 4.34)

ตารางที่ 4.34 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการเข้าถึงบริการด้านค่าใช้จ่าย และระดับนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามภาวะสุขภาพ

ภาวะสุขภาพ		จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	p - value
บัตรสิทธิทางการ รักษาพยาบาล	บัตรทอง 30 บาท	299	3.39	0.64	0.340 ^d
	บัตรสวัสดิการอื่นๆ	134	3.41	0.72	
	ไม่มีบัตรสวัสดิการรักษารักษา	18	3.60	0.64	
ประวัติโรคประจำตัว	ไม่มีโรคประจำตัว	420	3.39	0.67	0.170 ^b
	มีโรคประจำตัว	31	3.59	0.60	

^b Mann - Whitney U – test

^d Kruskal – Wallis H test

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการเข้าถึงบริการสุขภาพรายด้านกับปัจจัยส่วนบุคคล สภาพครัวเรือน สถานภาพการทำงาน และภาวะสุขภาพ พบว่า แรงงานเด็กที่มีอายุ สถานภาพสมรส อาชีพหลักของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ฐานะทางการเงินของครอบครัว ประเภทงาน ชั่วโมงการทำงาน สวัสดิการจากนายจ้าง และความรู้เกี่ยวกับงานที่แตกต่างกันจะมีคะแนนการเข้าถึงบริการสุขภาพในแต่ละด้านแตกต่างกัน ($p < 0.05$) สำหรับเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรสของบิดามารดา ที่พักอาศัย รายได้ครอบครัว ระยะเวลาพัก ความเพียงพอของรายได้ บัตรสิทธิในการรักษาพยาบาล และประวัติโรคประจำตัวที่แตกต่างกัน พบว่าคะแนนการเข้าถึงบริการสุขภาพทั้ง 5 ด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ดังตาราง ที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 สรุปผลการทดสอบความแตกต่างของการเข้าถึงบริการสุขภาพรายด้าน จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล สภาพครัวเรือน สถานภาพการทำงาน ภาวะสุขภาพ

ตัวแปร	ผลการทดสอบการเข้าถึงบริการรายด้าน (p - value)				
	การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	การเดินทาง	ระยะเวลา	คุณภาพบริการ	ค่าใช้จ่าย
เพศ	0.429 ^a	0.244 ^a	0.604 ^a	0.833 ^a	0.344 ^b
อายุ	0.298 ^a	0.024 ^b	0.056 ^b	0.295 ^a	0.054 ^b
สถานภาพสมรส	0.314 ^b	0.012 ^b	0.250 ^b	0.532 ^b	0.002 ^b
ระดับการศึกษา	0.886 ^a	0.113 ^a	0.595 ^b	0.081 ^b	0.912 ^b
อาชีพหลักของครอบครัว	0.089 ^a	<0.001 ^a	<0.001 ^b	<0.001 ^a	<0.001 ^b
สถานภาพสมรสของบิดามารดา	0.217 ^a	0.099 ^b	0.205 ^b	0.573 ^a	0.199 ^b
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	0.375 ^b	0.047 ^b	0.331 ^b	0.468 ^b	0.643 ^b
ที่พักอาศัย	0.272 ^a	0.762 ^b	0.107 ^b	0.161 ^a	0.201 ^b
รายได้ของครอบครัว	0.712 ^c	0.191 ^c	0.690 ^d	0.353 ^c	0.186 ^c
ฐานะทางการเงิน	0.241 ^a	0.042 ^a	0.743 ^b	0.830 ^a	0.428 ^b
ประเภทของงาน	0.710 ^a	0.001 ^b	0.074 ^a	0.797 ^a	0.483 ^b
ชั่วโมงการทำงาน	0.019 ^a	0.926 ^a	0.070 ^b	0.203 ^a	0.465 ^b
ระยะเวลาพัก	0.218 ^a	0.184 ^a	0.170 ^a	0.196 ^a	0.352 ^b
ความเพียงพอของรายได้	0.262 ^a	0.322 ^a	0.875 ^b	0.927 ^a	0.858 ^b
สวัสดิการจากนายจ้าง	0.006 ^c	0.048 ^c	0.234 ^d	0.043 ^c	0.017 ^d
ความรู้เกี่ยวกับงาน	0.329 ^c	0.433 ^d	0.868 ^d	0.051 ^c	<0.001 ^d
บัตรสิทธิในการรักษาพยาบาล	0.221 ^c	0.085 ^c	0.225 ^d	0.632 ^c	0.340 ^d
ประวัติโรคประจำตัว	0.626 ^a	0.440 ^b	0.100 ^b	0.919 ^a	0.170 ^b

^a unpaired t - test

^b Mann - Whitney U - test

^c One - way ANOVA

^d Kruskal - Wallis H test

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < 0.05$

5.21 การเข้าถึงบริการสุขภาพรายข้อ กับ ปัจจัยส่วนบุคคล สภาพครัวเรือน และ สถานภาพการทำงาน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างการเข้าถึงบริการสุขภาพรายข้อกับปัจจัยส่วนบุคคล สภาพครัวเรือน และสถานภาพการทำงาน พบว่า

อายุ แรงงานเด็กที่มีอายุต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการสุขภาพในเรื่อง 1)สถานบริการตั้งในแหล่งที่สะดวกต่อการเข้าถึงบริการ 2)เส้นทางคมนาคมสะดวก รวดเร็ว 3)การได้รับยาที่มีคุณภาพดีเหมือนคนอื่น ๆ 4)การใช้บัตรสิทธิในการรักษามีความคุ้มค่ากับเงินที่จ่ายไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < 0.05$) โดยแรงงานเด็กที่มีอายุ 15 – 18 ปี จะมีคะแนนการเข้าถึงบริการสุขภาพสูงกว่าแรงงานเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี

สถานภาพสมรส แรงงานเด็กที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการสุขภาพในเรื่อง 1)เมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วนสามารถเข้ารับบริการได้ตลอด 24 ชั่วโมง 2)การเดินทางเข้ารับบริการ 3)กำหนดเวลาที่เปิดบริการของสถานบริการของรัฐเหมาะสม 4)ขั้นตอนเข้ารับบริการ 5)เจ้าหน้าที่บริการรวดเร็วทันใจ 6)ความเดือดร้อนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < 0.05$) โดยแรงงานเด็กที่มีสถานภาพสมรสคู่จะมีคะแนนการเข้าถึงบริการสุขภาพสูงกว่าแรงงานเด็กที่เป็นโสดทุกเรื่อง ยกเว้น เรื่องเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างรวดเร็วทันใจ

อาชีพหลักครอบครัว แรงงานเด็กที่มีอาชีพหลักครอบครัวต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการสุขภาพในเรื่อง 1)เมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วนสามารถเข้ารับบริการได้ตลอด 24 ชั่วโมง 2)สามารถรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคได้ที่สถานอนามัย 3)สถานบริการตั้งในแหล่งที่สะดวกต่อการเข้าถึงบริการ 4)เส้นทางคมนาคมสะดวก รวดเร็ว 5)เส้นทางคมนาคมสะดวก, รวดเร็ว 6)สถานบริการตั้งอยู่ใกล้บ้าน 7)การรอรับบริการแต่ละครั้งใช้เวลานานกว่า 45 นาที 8)บริการที่ได้รับคุ้มค่ากับเวลาที่เสียไป 9)การได้รับความเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่ 10)ขั้นตอนการเข้ารับบริการ 11)บริการที่ได้รับเท่าเทียมกับคนอื่น 12)ความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในการใช้บริการสุขภาพ 13)ความมั่นใจที่จะแนะนำให้ญาติ/เพื่อน มาใช้บริการที่เดียวกับท่าน 14)ความพึงพอใจกับบริการที่ได้รับ 15)ความมั่นใจว่าจะได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องหากถูกส่งต่อไปอีกสถานบริการหนึ่ง 16)การบริการที่ได้รับมีความคุ้มค่ากับเงินที่จ่าย 17)การใช้บัตรสิทธิในการรักษาพยาบาลมีความคุ้มค่ากับเงินที่จ่าย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยแรงงานเด็กที่มีอาชีพหลักของครอบครัวอยู่นอกภาคเกษตรกรรมจะมีคะแนนการเข้าถึงบริการสุขภาพสูงกว่าแรงงานเด็กที่ครอบครัวมีอาชีพหลักในภาคเกษตรกรรม

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน แรงงานเด็กที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการสุขภาพในเรื่อง 1)บริการที่ได้คุ้มค่างับเวลาที่เสียไป 2)ความมั่นใจที่จะแนะนำให้ญาติ/เพื่อนมาใช้บริการที่เดียวกับท่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < 0.05$) โดยแรงงานเด็กที่มีสมาชิกครอบครัว 1-4 คนจะมีคะแนนการเข้าถึงบริการสุขภาพสูงกว่าแรงงานเด็กที่มีสมาชิกครอบครัว 5 คนขึ้นไป

ฐานะของครอบครัว แรงงานเด็กที่มีฐานะของครอบครัวต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการสุขภาพในเรื่อง สถานบริการตั้งอยู่ในแหล่งที่สะดวกต่อการเข้ารับบริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < 0.05$) โดยแรงงานเด็กที่มีครอบครัวมีหนี้สินจะมีคะแนนการเข้าถึงบริการสุขภาพสูงกว่าแรงงานเด็กที่ครอบครัวมีฐานะพอกินพอใช้/มีเงินเหลือเก็บ

ประเภทงาน แรงงานเด็กที่มีประเภทงานต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการสุขภาพในเรื่อง 1)สถานบริการตั้งอยู่ในแหล่งที่สะดวกต่อการเข้ารับบริการ 2)การเดินทางเข้ารับบริการ 3)เส้นทางคมนาคมสะดวก, รวดเร็ว 4)ระยะเวลาการเดินทางไปยังสถานบริการแต่ละครั้ง 5)ความมั่นใจที่จะแนะนำให้ญาติ/เพื่อนมาใช้บริการที่เดียวกับท่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < 0.05$) โดยแรงงานเด็กที่ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมจะมีคะแนนการเข้าถึงบริการสุขภาพสูงกว่าแรงงานเด็กที่ทำงานในภาคเกษตรกรรม

ชั่วโมงการทำงาน แรงงานเด็กที่มีชั่วโมงการทำงานต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการสุขภาพในเรื่อง 1)สามารถไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคได้ที่สถานอนามัย 2)ระยะเวลาการเดินทางไปยังสถานบริการแต่ละครั้ง 3)ระยะเวลาการรอรับบริการแต่ละครั้ง 4)เจ้าหน้าที่ที่มีความกันเอง 5)ความเดือดร้อนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)โดยแรงงานเด็กที่ทำงาน 3-8 ชั่วโมง/วัน จะมีคะแนนการเข้าถึงบริการสุขภาพน้อยกว่าแรงงานเด็กที่ทำงาน ≥ 9 ชั่วโมง/วัน ยกเว้นเรื่อง 1)สามารถไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคได้ที่สถานอนามัย 2)เจ้าหน้าที่ที่มีความกันเอง

สวัสดิการจากนายจ้าง แรงงานเด็กที่ได้รับสวัสดิการจากนายจ้างต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการสุขภาพในเรื่อง 1)สามารถไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคได้ที่สถานีนอามัย 2)ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บัตรสิทธิในการรักษา 3)การได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลตนเองจากเจ้าหน้าที่ 4)สถานบริการตั้งอยู่ใกล้ๆบ้านของท่าน 5)ความสามารถเดินทางเข้าไปใช้บริการสะดวกตลอด24ชั่วโมง 6)เจ้าหน้าที่รับฟังความต้องการของผู้ใช้บริการ 7)การบริการที่ได้รับเท่าเทียมกับคนอื่น 8)การได้รับยาที่มีคุณภาพดีเหมือนกับคนอื่น 9)ความมั่นใจที่จะแนะนำให้ญาติ/เพื่อนมาใช้บริการที่เดียวกับท่าน 10)ความมั่นใจว่าจะได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องหากถูกส่งต่อไปอีกสถานบริการหนึ่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < 0.05$) โดยแรงงานเด็กที่ได้รับสวัสดิการรักษายาบาลจากนายจ้างจะมีคะแนนการเข้าถึงบริการสุขภาพสูงกว่าแรงงานเด็กที่ได้รับสวัสดิการอื่นๆ จากนายจ้างและไม่มีสวัสดิการใดๆ เลย ยกเว้นเรื่องสถานบริการตั้งอยู่ใกล้ๆ บ้านของท่าน

ความรู้สึกกับงาน แรงงานเด็กที่มีความรู้สึกกับงานต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการสุขภาพในเรื่อง 1)การได้รับคำอธิบายเรื่องยาที่ใช้จากเจ้าหน้าที่ 2)เส้นทางคมนาคมสะดวก, รวดเร็ว 3)คนที่ใช้สิทธิบัตรได้รับบริการเท่าเทียมกับคนที่จ่ายเงินเอง 4)ค่ารักษายาบาลราคาถูก 5)การบริการที่ได้รับมีความคุ้มค่ากับเงินที่จ่าย 6)การใช้บัตรสิทธิในการรักษายาบาลมีความคุ้มค่ากับเงินที่จ่าย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < 0.05$) โดยแรงงานเด็กที่รู้สึกเบื่อ อยากรลาออกจากงานจะมีคะแนนการเข้าถึงบริการสุขภาพสูงกว่าแรงงานเด็กที่รู้สึกมีความสุข และเฉยๆ กับงาน ยกเว้นเรื่องการได้รับคำอธิบายเรื่องยาที่ใช้จากเจ้าหน้าที่(ดังตารางที่ 4.36)

ตารางที่ 4.36 สรุปผลการทดสอบความแตกต่างของการเข้าถึงบริการสุขภาพรายข้อ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สภาพครัวเรือน และสถานภาพการทำงาน

การเข้าถึงบริการสุขภาพ	สรุปผลการทดสอบความแตกต่างของการเข้าถึงบริการสุขภาพ (p-value)								
	อายุ ^b	สถานภาพสมรส ^b	อาชีพหลักครอบครัว ^b	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ^b	ฐานะของครอบครัว ^b	ประเภทงาน ^b	ชั่วโมงการทำงาน ^b	สวัสดิการ ^d	ความรู้สึกับงาน ^d
1. ท่านมีความจำเป็นเร่งด่วน เช่น อุบัติเหตุ คลอดบุตร สามารถเข้ารับบริการได้ตลอด 24 ชั่วโมง	0.250	0.019*	0.034*	0.189	0.127	0.053	0.792	0.197	0.399
2. ท่านทราบขั้นตอนการเข้ารับรักษาในสถานบริการเป็นอย่างดี	0.684	0.912	0.513	0.901	0.808	0.943	0.124	0.176	0.866
3. ท่านสามารถไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคได้ที่สถานอนามัย	0.953	0.554	0.012*	0.197	0.227	0.092	0.025*	0.004*	0.787
4. ท่านได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยจากหนังสือ วิทยุ และโทรทัศน์ เป็นประจำ	0.557	0.728	0.233	0.628	0.061	0.328	0.113	0.790	0.066
5. ท่านเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บัตรสิทธิในการรักษา	0.053	0.100	0.249	0.243	0.908	0.443	0.103	0.015*	0.297
6. เจ้าหน้าที่แนะนำเกี่ยวกับการดูแลตนเองแก่ท่าน	0.207	0.932	0.341	0.515	0.564	0.567	0.086	0.040*	0.395
7. ท่านสามารถไปรับการทำเลได้ที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน	0.698	0.571	0.488	0.953	0.257	0.825	0.289	0.370	0.973
8. เจ้าหน้าที่อธิบายเรื่องยาที่ใช้แก่ท่าน	0.193	0.138	0.208	0.670	0.803	0.944	0.075	0.101	0.039*
9. สถานบริการตั้งอยู่ในแหล่งที่สะดวกต่อการเข้ารับบริการ	0.009*	0.050	0.015*	0.610	0.014*	0.010*	0.659	0.074	0.223
10. ท่านเดินทางเข้ารับบริการด้วยความยากลำบาก	0.098	0.001*	0.008*	0.141	0.286	<0.001*	0.077	0.558	0.516

^b Mann - Whitney U - test

^d Kruskal - Wallis H test

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < 0.05$

ตารางที่ 4.36 สรุปผลการทดสอบความแตกต่างของการเข้าถึงบริการสุขภาพรายข้อ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สภาพครัวเรือน และสถานภาพการทำงาน (ต่อ)

การเข้าถึงบริการสุขภาพ	สรุปผลการทดสอบความแตกต่างของการเข้าถึงบริการสุขภาพ (p -value)								
	อายุ ^b	สถานภาพสมรส ^b	อาชีพหลักครอบครัว ^b	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ^b	ฐานะของครอบครัว ^b	ประเภทงาน ^b	ชั่วโมงการทำงาน ^b	สวัสดิการ ^d	ความรู้สึกับงาน ^d
11. เส้นทางคมนาคมสะดวก, รวดเร็ว	0.009*	0.359	<0.001*	0.104	0.379	0.006*	0.241	0.180	0.032*
12. สถานบริการตั้งอยู่ใกล้ ๆ บ้านท่าน	0.255	0.234	0.011*	0.386	0.070	0.129	0.940	0.034*	0.059
13. ท่านสามารถเดินทางเข้าไปใช้บริการสะดวกตลอด 24 ชั่วโมง	0.520	0.061	0.286	0.322	0.194	0.359	0.521	0.016*	0.425
14. การเดินทางไปสถานบริการแต่ละครั้งใช้เวลาเกินกว่า 30 นาที	0.722	0.570	0.100	0.679	0.881	0.020*	0.014*	0.580	0.756
15. การรอรับบริการแต่ละครั้งใช้เวลาเกินกว่า 45 นาที	0.847	0.256	0.028*	0.750	0.116	0.490	<0.001*	0.203	0.421
16. บริการที่ได้รับคุ้มค่ากับเวลาที่ท่านเสียไป	0.081	0.976	0.043*	0.030*	0.938	0.387	0.330	0.088	0.436
17. ท่านสามารถเข้าใช้บริการสุขภาพได้ตลอด 24 ชั่วโมง	0.115	0.427	0.099	0.284	0.165	0.160	0.514	0.090	0.356
18. กำหนดเวลาที่เปิดบริการของสถานบริการของรัฐเหมาะสม (เปิดบริการ จันทร์ – ศุกร์ เวลา 8.00-16.00น. หยุด เสาร์ – อาทิตย์)	0.442	0.039*	0.745	0.854	0.771	0.310	0.889	0.754	0.978
19. เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ท่านเป็นอย่างดี	0.314	0.526	0.009*	0.509	0.204	0.591	0.133	0.620	0.067
20. ขั้นตอนการรับบริการยุ่งยากสับสน	0.446	0.044*	0.861	0.456	0.517	0.275	0.114	0.812	0.809
21. เจ้าหน้าที่รับฟังความต้องการของท่าน	0.131	0.772	0.005*	0.990	0.380	0.721	0.188	<0.001*	0.143
22. ท่านได้รับการเท่าเทียมกับคนอื่น	0.139	0.600	0.011*	0.321	0.071	0.262	0.075	0.030*	0.903
23. ท่านได้รับยาที่มีคุณภาพดีเหมือนคนอื่น	0.044*	0.609	0.068	0.555	0.397	0.527	0.102	0.005*	0.081

^b Mann - Whitney U – test

^d Kruskal – Wallis H test

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < 0.05$

ตารางที่ 4.36 สรุปผลการทดสอบความแตกต่างของการเข้าถึงบริการสุขภาพรายข้อ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สภาพครัวเรือน และสถานภาพการทำงาน (ต่อ)

การเข้าถึงบริการสุขภาพ	สรุปผลการทดสอบความแตกต่างของการเข้าถึงบริการสุขภาพ (p-value)								
	อายุ ^b	สถานภาพสมรส ^b	อาชีพหลักครอบครัว ^b	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ^b	ฐานะของครอบครัว ^b	ประเภทงาน ^b	ชั่วโมงการทำงาน ^b	สวัสดิการ ^d	ความรู้สึกับงาน ^d
24. ท่านมีความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในการใช้บริการสุขภาพ	0.492	0.622	0.042*	0.268	0.864	0.512	0.061	0.217	0.127
25. เวลาที่เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ท่านเพียงพอกับที่ท่านต้องการ	0.111	0.221	0.075	0.624	0.896	0.542	0.415	0.233	0.107
26. เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ท่านอย่างรวดเร็วทันใจ	0.971	0.027*	0.254	0.558	0.639	0.499	0.146	0.887	0.500
27. คนที่ใช้สิทธิบัตรได้รับบริการเท่าเทียมกับคนที่จ่ายเงินเอง	0.812	0.783	0.073	0.814	0.075	0.253	0.803	0.343	0.004*
28. เจ้าหน้าที่มีความเป็นกันเองกับท่าน	0.445	0.449	0.126	0.816	0.421	0.291	0.048*	0.188	0.870
29. ท่านมั่นใจที่จะแนะนำให้ญาติ/เพื่อนมาใช้บริการที่เดียวกับท่าน	0.584	0.582	<0.001*	0.024*	0.065	0.028*	0.291	0.026*	0.200
30. ท่านพึงพอใจกับบริการที่ท่านได้รับ	0.322	0.329	0.029*	0.328	0.669	0.975	0.585	0.156	0.350
31. ท่านมั่นใจว่าจะได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องหากถูกส่งต่อไปอีกสถานบริการหนึ่ง	0.936	0.414	0.018*	0.814	0.112	0.923	0.054	0.010*	0.520
32. ท่านเดือดร้อนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล	0.094	0.008*	0.218	0.547	0.192	0.778	0.016*	0.238	0.162
33. ค่ารักษาพยาบาลราคาสูง	0.610	0.102	0.050	0.685	0.213	0.738	0.569	0.065	0.026*
34. การบริการที่ได้รับมีความคุ้มค่ากับเงินที่จ่าย	0.618	0.085	0.010*	0.390	0.706	0.537	0.546	0.198	0.012*
35. การใช้บริการสิทธิในการรักษาพยาบาลมีความคุ้มค่ากับเงินที่จ่าย	0.026*	0.119	<0.001*	0.393	0.292	0.060	0.808	0.169	0.003*

^b Mann - Whitney U – test

^d Kruskal – Wallis H test

* มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < 0.05$

ส่วนที่ 6 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

6.1 ปัญหาการเข้าถึงบริการของแรงงานเด็ก

6.1.1 ปัญหาการเข้าถึงบริการสุขภาพในสถานบริการของรัฐ

แรงงานเด็กส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าปัญหาการเข้าถึงบริการในสถานบริการของรัฐมากที่สุด คือ ให้บริการช้า ร้อยละ 61.50 รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่พูดจาไม่สุภาพ, เจ้าหน้าที่ไม่เอาใจใส่ดูแลผู้ใช้บริการ, กำหนดระยะเวลาเปิดบริการไม่เหมาะสม และการบริการสุขภาพที่ได้รับไม่มีคุณภาพ (ร้อยละ 42.16, 41.50, 30.68 และ 27.37 ตามลำดับ) ดังตารางที่ 4.37

ตารางที่ 4.37 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการเข้าถึงบริการสุขภาพของสถานบริการของรัฐ (จำนวน 453 คน)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1. การให้บริการสุขภาพช้า	278	61.50
2. เจ้าหน้าที่พูดจาไม่สุภาพ	191	42.16
3. เจ้าหน้าที่ไม่เอาใจใส่ดูแลผู้ใช้บริการ	188	41.50
4. กำหนดระยะเวลาเปิดบริการ (วัน จันทร์ – ศุกร์ เวลา 8.00 - 16.00 น.) ไม่เหมาะสม	139	30.68
5. การบริการสุขภาพที่ได้รับไม่มีคุณภาพ	124	27.37
6. เจ้าหน้าที่ไม่อยู่ในเวลาปฏิบัติงาน	82	18.10
7. ขั้นตอนการรับการรักษายุ่งยาก	72	15.89
8. ค่ารักษาพยาบาลแพง	71	15.67
9. การเดินทางเข้ารับการบริการสุขภาพลำบาก	69	15.23
10. ไม่มีรถส่งต่อผู้ป่วย	2	0.44

6.1.2 ปัญหาการเข้าถึงบริการสุขภาพในสถานบริการของเอกชน

แรงงานเด็กส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าปัญหาการเข้าถึงบริการสุขภาพในสถานบริการของเอกชน ที่พบมากที่สุดคือ ค่ารักษาพยาบาลแพง ร้อยละ 78.81 รองลงมา คือ การเดินทางเข้ารับบริการสุขภาพลำบาก/ระยะทางไกล และเจ้าหน้าที่พูดจาไม่สุภาพ (ร้อยละ 28.62 และ 8.61 ตามลำดับ) ดังตารางที่ 4.38

ตารางที่ 4.38 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการเข้าถึงบริการสุขภาพของสถานบริการของเอกชน (จำนวน 453 คน)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1. ค่ารักษาพยาบาลแพง	357	78.81
2. การเดินทางเข้ารับบริการสุขภาพลำบาก/ระยะทางไกล	128	28.26
3. เจ้าหน้าที่พูดจาไม่สุภาพ	39	8.61
4. การบริการขาดคุณภาพ	23	5.08
5. เจ้าหน้าที่ไม่เป็นกันเองกับผู้รับบริการ	1	0.22

6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและการปรับปรุงการเข้าถึงบริการสุขภาพ

6.2.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการเข้าถึงบริการสุขภาพในสถานบริการของรัฐ

แรงงานเด็กส่วนใหญ่เสนอแนะให้มีการลดขั้นตอนการบริการสุขภาพให้ง่ายขึ้น เพื่อให้บริการรวดเร็วขึ้น ร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ควรปรับปรุงมารยาท การพูดจาให้สุภาพ แต่งกายสะอาดเรียบร้อย ร้อยละ 32.35 เจ้าหน้าที่ควรเอาใจใส่ดูแลผู้ใช้บริการสุขภาพมากขึ้นปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ร้อยละ 21.76 กำหนดระยะเวลาบริการ ควรให้บริการสุขภาพตลอด 24 ชั่วโมงทุกวัน หรือเปิดให้บริการก่อน 8.00 น./หลัง 18.00 น. ร้อยละ 18.24 ควรมีการปรับปรุงคุณภาพของยา ร้อยละ 10.00 ควรปรับปรุง เครื่องมือ อุปกรณ์ให้พร้อมและทันสมัย ร้อยละ 9.41 ควรลดค่ารักษาพยาบาล ร้อยละ 8.82 ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้สะอาด สวยงาม ร่มรื่น ร้อยละ 8.24 ควรมีรถส่งต่อผู้ป่วยประจำทุกสถานอนามัย ร้อยละ 4.12 เจ้าหน้าที่สถานอนามัยควรอยู่ปฏิบัติงานในเวลาราชการ ร้อยละ 3.53 จัดหน่วยเคลื่อนที่บริการสุขภาพแก่ประชาชน 1 ครั้ง/เดือน ร้อยละ 2.35 จัดสิ่งอำนวยความสะดวกสบายในสถานบริการเพิ่มขึ้น เช่น ที่นั่งรอ น้ำดื่ม ร้อยละ 1.76 จัดตั้งสถานบริการสุขภาพเพิ่มขึ้น กระจายตามหมู่บ้านที่ห่างไกล ร้อยละ 1.18 เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้น ร้อยละ 1.18 จัดให้มีการประชาสัมพันธ์และการให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพมากขึ้น ร้อยละ 0.59 (ตารางที่ 4.39)

ตารางที่ 4.39 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการเข้าถึงบริการสุขภาพของสถานบริการของรัฐบาล (จำนวน 170 คน)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. จัดขั้นตอนการบริการสุขภาพให้ง่ายขึ้น ลดขั้นตอนเพื่อให้บริการรวดเร็วขึ้น	85	50.00
2. เจ้าหน้าที่ควรปรับปรุงมารยาท การพูดจาให้สุภาพ แต่งกายสะอาดเรียบร้อย	55	32.35
3. เจ้าหน้าที่ควรเอาใจใส่ดูแลผู้ใช้บริการสุขภาพมากขึ้น ปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการอย่างเท่าเทียมกัน	37	21.76
4. กำหนดระยะเวลาบริการ ควรให้บริการสุขภาพตลอด 24 ชั่วโมง ทุกวัน หรือเปิดขยายการให้บริการก่อน 8.00 น./หลัง 18.00 น.	31	18.24
5. ควรมีการปรับปรุงคุณภาพของยา	17	10.00
6. ควรปรับปรุง เครื่องมือ อุปกรณ์ให้พร้อมและทันสมัย	16	9.41
7. ควรลดค่ารักษาพยาบาล	15	8.82
8. ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้สะอาด สวยงาม ร่มรื่น	14	8.24
9. ควรมีรถส่งต่อผู้ป่วยประจำทุกสถานเอนามัย	7	4.12
10. เจ้าหน้าที่สถานเอนามัยควรอยู่ปฏิบัติงานในเวลาราชการ	6	3.53
11. จัดหน่วยเคลื่อนที่บริการสุขภาพแก่ประชาชน 1 ครั้ง/เดือน	4	2.35
12. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกสบายเมื่อมาใช้บริการเพิ่มขึ้น เช่น ที่นั่งรอ น้ำดื่ม	3	1.76
13. จัดตั้งสถานบริการสุขภาพเพิ่มขึ้น กระจายตามหมู่บ้านที่ห่างไกล	2	1.18
14. เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้น	2	1.18
15. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์และการให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพมากขึ้น	1	0.59

6.2.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการเข้าถึงบริการสุขภาพในสถานบริการของเอกชน

แรงงานเด็กส่วนใหญ่เสนอแนะให้ลดค่ารักษาพยาบาล ร้อยละ 94.12 รองลงมา คือ ที่ตั้งของสถานบริการเอกชน ควรอยู่ใกล้ ร้อยละ 16.47 เจ้าหน้าที่ควรปรับปรุงมารยาท การพูดจาให้สุภาพ ร้อยละ 10.00 ควรปรับปรุงคุณภาพบริการ ร้อยละ 4.12 จัดขั้นตอนการบริการสุขภาพให้ง่ายขึ้น บริการรวดเร็วขึ้น ร้อยละ 2.94 เจ้าหน้าที่ควรเอาใจใส่ดูแลผู้ใช้บริการสุขภาพมากขึ้น ร้อยละ 2.94 ควรใช้บัตรสิทธิของรัฐบาลได้ในโรงพยาบาลเอกชน ร้อยละ 1.18 (ตารางที่ 4.40)

ตารางที่ 4.40 จำนวนและร้อยละของแรงงานเด็กที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการเข้าถึง
บริการสุขภาพของสถานบริการของรัฐบาล (จำนวน 170 คน)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรลดค่ารักษาพยาบาล	160	94.12
2. ที่ตั้งของสถานบริการเอกชน ควรอยู่ใกล้ เพื่อเดินทางได้สะดวก	28	16.47
3. เจ้าหน้าที่ควรปรับปรุงมารยาท การพูดจาให้สุภาพ	17	10.00
4. ควรปรับปรุงคุณภาพบริการ	7	4.12
5. จัดขั้นตอนการบริการสุขภาพให้ง่ายขึ้น บริการรวดเร็วขึ้น	5	2.94
6. เจ้าหน้าที่ควรเอาใจใส่ดูแลผู้ใช้บริการสุขภาพมากขึ้น	5	2.94
7. ควรใช้บัตรสิทธิของรัฐบาลได้ในโรงพยาบาลเอกชน	2	1.18